

FOUNDER/ΔΙΔΥΤΗΣ: ©METAXIA A. GEORGOPOULOU • **PUBLISHER:** DIMITRIS KYRIAKOPOULOS • **EDITOR:** DEBORAH PARSONS • **WRITERS:** ELIAS ANAGNOSTOU, CHRISTOS BARBOUTIS, ALEXANDER BASIAKOULIS, MARIANNE BOTH, ANNA COMINOS, NIKOS GIANNIOTIS, ARCHONTIA MANTZARIDOU, DAPHNE PETROHILOS, IPPOLYTOS PREKKAS, NIKOS TSIPELAS • **SPECIALIST AND TECHNICAL CONTRIBUTORS:** HELLENIC ORNITHOLOGICAL SOCIETY / BIRD LIFE INTERNATIONAL • **ARTWORK:** DAPHNE PETROHILOS • **PHOTOGRAPHY:** DIMITRIS BALTZIS, CHRYSYA FATSEAS, NIKOS GIANNIOTIS, VANGELIS NIKOLAOU, STEPHEN TRIFYLLIS • **PROOFREADING:** PAULA CASSIMATIS • **EDITORIAL/ADVERTISING-ΣΥΝΤΑΞΗ/ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ:** 6944-551720, e-mail: kse.1993@yahoo.gr
FREE COMMUNITY PAPER • ΕΛΛΗΝΟ-ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ • ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ • ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

Ανοιχτά από τις 9.00 π.μ. έως αργά το βράδυ για καφέ, μεζέ και φαγητό

ΚΑΦΕΝΕΙΟ ΠΛΑΤΑΝΟΣ

Open all day for coffee, meze and good food

Καλλιόπη Καρύδη
τηλ.: 27360-33397

DIAKOFTI, photo by Nikos Gianniotis

Χρυσόψαρο
kapsalikythera

An exciting, vibrant café on Kapsali's waterfront. Sit back and relax on our al fresco seating as your host Dimitri Baltzis whips up fabulous fresh seasonal dishes.

facebook.com/chrysopsaro t: 27360.31032

KYTHERIAN BROTHERHOOD OF QUEENSLAND

Proud supporter of the Kythera Summer Edition

The Kytherian Brotherhood of Queensland wishes Kytherians and visitors to the island a happy and restful summer

AMMOS

EXCLUSIVE OPPORTUNITY

EXCEPTIONAL BRAND NEW APARTMENTS COMING SOON TO DIAKOFTI, KYTHERA

See page 5 for further details ...

TRITON FERRIES

NEAPOLI - KYTHERA - ANTIKYTHERA

NEAPOLI
EXANTAS SHIPPING AGENCY
27340.22644, 27340.23480, 6987097954
neapolitickets@gmail.com

KYTHERA, Chora
KITHIRA TRAVEL
27360 31390
info@kithiratravel.gr

info@tritonferries.gr | www.tritonferries.gr

RESTAURANT
ZERVOS - MAGOS
KAPSALI

Our restaurant is popular with yacht owners and fishermen alike

Seafood & Greek dishes

Antonis Zervos Tel.: 27360-31407/8

Κυθήδωρα
Τα δώρα των Κυθίων

Handmade gifts with ecological footprint

Explore Kythera
Clothing & accessories made from organic cotton
Herbal cosmetics & products
Local Kytherian products
Permanent photography exhibition

Stamatina Tamvaki
Livadi, Kythera, -30 69778621b.u. t/b tina.tamvaki.kythidora.gr

come on in, the water's fine

Kythera welcomes you into her hushed embrace. The silence and stillness is palpable. The migratory birds fly through it, the winds amplify it while the ancient rock walls absorb it.

Kythera, our Tsirigo, is a soothing time warp of old-world charm that follows the beat of the natural world. A beacon for lovers since time immemorial, is it any wonder that Helen of Troy and Paris frolicked here in those same Kytherian seas where Aphrodite, the ancient goddess of love, was born? Philosophers and poets, musicians and artists, ancient and modern, have been and continue to be entranced by the island's natural beauty, its rugged coastline and wild mystery. As you walk the time-worn pathways, through long abandoned fortresses, citadels and monasteries, remember the toil and courage of those that came before, the hands that endured with the placement of each and every stone from the most impressive hillside villages to the humble terraces and orchids of ancient groves.

The team at *Kythera Summer Edition* welcomes you to share in the precious balance of the silence and rhythms of Kythera.

η μυθική εμορφιά

Για την εμορφιά της Ελένης από τη Σπάρτη δεν έχουμε καμιά περιγραφή. Μας έχουν παραδοθεί μονάχα λίγες λέξεις κι αυτές από έναν πατέρα κι από έναν γιο. Πατέρας είναι ο Πρίαμος, ο οποίος στην Τειχοσκοπία, βλέποντας την Ελένη, τη θαυμάζει με τις λέξεις: "αιώς θανάτῃσι θεῆς εἰς ὦπα ἔοικεν" (στίχος 158). Που πάει να ειπεί: "ω εσύ που στους θεούς φρικτά μοιάζεις στην όψη!" Κι ο γιος είναι ο Πάρις. Τούτος στην πορεία του για την Τροία κάνει ένα σταθμό κάπου εδῶ στα Κύθηρα, λέει ο μύθος. Κι όταν η μοιχαλίδα τον ρωτάει αν τη βλέπει ὁμορφη αυτός την παρομοιάζει μ' ἕνα λουλουδί των Κυθίων. Ἐνα ἀμάραντο ενδημικό λουλουδί με χρυσαφί κεφάλι και μίσχο το κορμί. Αυτό το λουλουδί μπορείς να το δεις να φυτρώνει ἀκόμα στη Χύτρα. Γι' αυτό με την αναχώρησή σου ἀπό τα Κύθηρα πάρε μαζί σου ἕνα μπουκέτο ἀπ' αυτό το λουλουδάκι και πρόσφερε το σε ὅποια στα μάτια σου φαντάζει ως θεϊκή κι ἀμάραντη εμορφιά. Μπορείς να την προσφωνήσεις μάλιστα και με το στίχο του Ελύτη: "ρόδο μου ἀμάραντο" ἢ με... ελληνικὲς λέξεις "ο my amaranth rose".

(ΗΛ.ΑΝ.)

CASS BROTHERS BATHROOM, KITCHEN AND PLUMBING SUPPLIES
SYDNEY, AUSTRALIA

THE
KYTHERIAN ASSOCIATION
OF QUEENSLAND

KYTHERIAN ODYSSEY GALA BALL

Saturday 26th October 2024
Howard Smith Wharves, Brisbane

www.kytheraql.org.au

αμάραντι
Μελιμασάλια

Το εἶδος σου μελέει

Εἰσπληνὴ καὶ πάλιν μελέου
Μητόση, Κύθηρα:
Τηλ: 2736013018
ἢ 6977692745

Κυθηραίνες
10:00 - 14:00
ἢ 18:00 - 20:00

LETTERS TO THE EDITOR

I AM FEELING SOMETHING SPECIAL since I landed on Kythera today. It's like I found my place. My husband drove in total silence from the airport to Avlemonas, just letting the air and the landscape enter our eyes and hearts. After a lovely dip in Avlemonas' water followed by an amazing dinner, with our daughters tucked into bed, I enjoyed reading *Kythera Summer Edition*. I just wanted to write and say 'Bravo' as the

Edition is great with very interesting content.

I particularly appreciated your Editorial and the articles on the dangers of mass tourism and the immediate need to implement a sustainable tourism policy. I could not agree more. I have a deep respect for the Greek culture, having studied Ancient Greek and Ancient Greek history and literature. It saddens me deeply when I see beautiful places, both nature and villages, that have been ruined by mass tourism. I hope this will not happen to Kythera and that the island remains hidden and that the local population are taught to take care of their nature. On many islands locals just look for the short-term profit and, as a result, the islands have become polluted and destroyed. I am sorry to write this but it is a sad truth.

This is our family's sixth visit to Kythera. We have visited more than thirty Greek islands and have driven through the mainland many times. Kythera is the only place we come back to. We have fallen deeply in love with Kythera, its nature, its unique personality and the magical atmosphere that reigns in every corner.

I remember writing to you back in 2019 on the very first day of my first visit to Kythera. *Kythera Summer Edition* was at the airport. I picked it up and read it cover to cover in one night! It was the first glimpse of what the people of your Island are like, of how they love their island and culture. Today once again reading *Kythera Summer Edition* I find that same love and commitment. Your content is remarkable. Many thanks for all you do! I hope one day my family and I can meet you all and say thank you in person.

Elena Possiedi, Italian living in Paris, dreaming of Greece every day

NOT SO "NATURE LOVING" CAMPERS

"Nature-Loving" Campers are ruining the environment. In addition to trampling fragile sea turtle nests, leaving tents and rubbish behind, lighting potentially dangerous campfires with zero safety precautions, the lack of sanitation facilities is creating a major health hazard. These are serious problems that must be dealt with urgently.

There is no sign alerting people that camping is forbidden at Sparagario cove. The absence of signage means that local police don't patrol the area and as the free campers and the turtle nests are both land, not sea, based, there is little the Port Police can do.

Frustratingly, ARCHELON, the Sea Turtle Protection Society of Greece, has failed to respond to a formal complaint that was lodged with the organisation last summer.

Fines must be implemented to deter further damages. No sign, no fine. Without any explicit warning of prosecution, free campers will continue to abuse Sparagario's pristine beauty and turtle nests will once again be put at risk.

Hopefully the reopening of the Municipality of Kythera's Camping Ground at Kapsali will put a stop to illegal campers.

PANAYIOTIS PROTOPSALTIS, 1951-2024

EVERY TIME SOMEONE LEAVES THIS MORTAL COIL, a book of wisdom snaps shut. In March this year we lost Panayiotis Protopsaltis (Psaltis), a softly spoken, thoughtful man of endless patience who had the rare ability to listen as people told him of their various woes, then give a succinct summary of their concerns and draw up a plan of action.

Panayiotis was a born listener. He worked in the family owned Petrol station in Potamos (later moving the BP Petrol station onto the main road out of Potamos). Working at the bowser from such a young age meant he heard about the hardships locals were going through. It wasn't long before he started to represent Potamos and the surrounding districts at the Council.

Humble and modest, Panayiotis' rapport with and understanding of the local community was quickly spotted by

PASOK in the early 1980's. These were the days when PASOK was the people's party. The Party had found gold in 'Psalti'. Panayiotis possessed an innate political acumen. In 1981 he was elected President of the community of Potamos, serving four terms and introducing many public works in Potamos, Agia Pelagia and surrounding villages. From 1998-2006 Panayiotis served as Deputy Mayor, followed by another four years in Opposition.

In the early 90s I worked at the legendary Rouli's Kafention where Panayiotis held "court" daily. Here he listened to the hardships of the locals and discussed political strategies. There was no down time for Panayiotis. He was always on call, be it at the petrol station, having a coffee or eating at a seaside taverna in Agia Pelagia with his beloved Lia. There was never a private moment. He was always serving his community.

Precious quiet moments with Lia were snatched planting seeds in their gardens. Years later they started a small business harvesting oregano (bringing a new Kytherian bio product to market).

Panayiotis was born in 1951 to Theodoros Protopsaltis and Efsthatia Bavea from Potamos. He married Lia Megaloconomou in 1994. He is survived by his wife Lia, daughter Theodora and siblings Eleni, Mathi, Afroditi and Georgios.

Panayiotis, may you Rest in Peace.

Anna Cominos

KYTHERIAN BROTHERHOOD
OF QUEENSLAND

2023 WAS A BIG YEAR for the Kytherian Brotherhood of Queensland.

In addition to being a proud sponsor of *Kythera Summer Edition*, other initiatives in the past year have included sponsoring the local Brisbane choir Elinikes Fones. This Greek singing choir was established in 2021 by musical director Christina Xydi-Lignou, vocalists and fellow Kytherians Katerini Manolatos and Mel Lathouras and producer/pianist George Lignos. (Christina Xydi-Lignou once taught music history and was vocal coach to our own Kytherian pianist Alexandros Kyriakopoulos. It's a small world!) The Kytherian Brotherhood is proud to support this creative group who aim to help preserve and elevate the Greek language through their choir. Supporting such Kytherian and Greek initiatives are programming priorities for the Kytherian Brotherhood of Queensland.

On Sunday 24 September, the Brotherhood hosted a luncheon on the premises of PM Aged Care to celebrate the feast day of Panayia Myrtidiotissa. Well attended by local Kytherians and supporters alike, it also included the launch of Susan Johnson's book, *Aphrodite's Breath*, a Spalleta display by our youth, a performance by Elinikes Fones and a photographic display by local Brisbane Kytherian, Chrys Zantis.

The Brotherhood is also thrilled to announce that it has delivered the final instalment of its \$250,000 donation to help support the Kytherian Nursing Home of Potamos. If anyone would like to make a tax deductible donation to future renovations planned for the nursing home, please contact John Kallinicos on +61 411 805 030.

Earlier this year the Brotherhood also launched a new logo which is soon to be followed by a new website. A big year indeed.

Η ρίγανη
της Ηλιοστάλακτης
Oregano from Kythira
Potamos, Kythera

available also at
STAVROS, Chora
SYM...VENI, Mylopotamos

Ευαγγελία Μεγαλοκονόμου
27360 - 33380 / 6977 993568

BILL LYNCH, 1939-2024 VOTARY OF VIARADIKA

THE RESIDENTS OF OUR SMALL VILLAGE were devastated to learn of the sudden death of our beloved benefactor Bill Lynch. Bill's passing has left Viaradika a smaller and poorer place.

Bill Lynch was devoted to our village which he loved with a passion. A generous yet discreet benefactor who helped us in so many ways, something for which we shall always be grateful.

He will remain in our hearts and memories forever.

The Board and members of our Association / *Vrysi* send their deepest sympathy to Bill's wife, and to his children, grandchildren and great grandchildren and extended family.

May Bill's memory be eternal and the soil that covers him be light.

Stratos Koronis, President / Vrysi, Association of Viaradika

KYTHERIAN ASSOCIATION OF QUEENSLAND

THE KYTHERIAN ASSOCIATION OF QUEENSLAND is proud to celebrate its 90th anniversary this year and we continue to honour our founders' endeavour in establishing the KAQ and are grateful for all those who have come since. We have been particularly encouraged by the renewed interest of Queensland

Kytherians in maintaining ties to their heritage, and their love for the island, and it has been refreshing to see so many new faces at our recent events.

In March the KAQ proudly hosted its annual Kythera Trivia Day, with members also treated to a performance by the GOC Care Fones Men's Choir, and by the time you read this publication, we will have just finished packing up "Kythera House" at the 2024 Brisbane Paniyiri Festival, the longest running Greek festival in Australia, where we have been busy selling Greek baked goods and delicacies made by members of Brisbane's Kytherian community. Looking ahead, don't forget to mark the 2024 Kytherian *Odyssey Black Tie Ball* in your diaries, happening at Howard Smith Wharves in Brisbane on October 26.

This year, the KAQ Ball is raising funds in support of The Kytherian Monument Project in Agia Pelagia, Kythera. This cultural initiative has been spearheaded by a global steering committee consisting of: Professor Angelos Antonopoulos, Dean of the Athens School of Fine Arts; Vikki Fraioli, President of the Kytherian Society of California; Phil Samios, President of the Kytherian Association of Canberra and Districts; Emmanuel Alfieris, representative of the Kytherian Association of Australia; and myself, Peter Coroneo, President of the Kytherian Association of Queensland. As the committee meticulously evaluates three compelling artwork proposals – two from Greek artists and one from an Australian artist – we hope to be able to share the winning design with the community in 2025.

The municipality of Kythera has been highly supportive of this project, and one of the most exciting aspects will be the opportunity for Kytherians from all around the world to have their family members' names incorporated into the monument. Further information about this will be available on the Kytherian Association of Australia (KAA) website.

The Kytherian Monument Project has evolved into a truly remarkable endeavour that will not only honour the rich history and culture of the island but also serve as a stunning visual representation of the Kytherian spirit.

Peter Coroneo, President, Kytherian Association of Queensland

ΥΗΣΤΑΡΙΑ-ΤΑΒΕΡΝΑ

Τα Καψαλάκια

Grill House

Taverna - Souvlaki

Tasty delights in Potamos Square.
We deliver in Potamos
& to surrounding villages

ΠΟΤΑΜΟΣ ΚΥΘΗΡΩΝ
+30 27360 38313
takapsalakia@gmail.com

EDITORIAL

Alone we can do so little, together we can do so much.
Helen Keller

KYTHERA MAY JUST BE A DROP in the ocean when compared to what is taking place on a global level, but that does not mean we can absolve ourselves of any and all responsibility. We are living in a time of emergency - a new Cold War between the US and China, the unrelenting wars in the Ukraine and Gaza, the displacement of human populations, poverty, ecocide, inequality and injustice, making it imperative that governments amplify their resources by tasking all sectors of the community - citizens, labour, business, entrepreneurs - with finding solutions to the profound shifts and transformations resulting from these multi-dimensional factors. We as members of the human race, have a duty to address these problems that confront us daily on both micro and macro levels.

OUR PRECIOUS NATURAL RESOURCES and their sustainability are the responsibility of every individual. We must be vigilant monitors, keeping account of our impacts on the environment.

THIS YEAR MARKS 50 YEARS since the Restoration of Democracy in Greece after seven dark years of military dictatorship. A cause for celebration? Not for the families of those 57 people killed one year ago in the tragic train crash at Tempe. The Tempe national tragedy revealed in the worst possible way the endemic problems that beset the Greek public service sector. Journalistic investigations revealed that what the Greek Government initially alleged was "human error" was in fact the result of systematic shortcomings, corruption and mismanagement. The horror of the Mati fires reflected those very same problems.

THE WARPED BELIEF that the State has more rights than its citizens is a direct consequence of the lack of meritocracy within the Greek public service sector. Just as citizens have obligations to the State, so too has the State obligations to its citizens. An annual evaluation of all public administrations must be passed into legislation and implemented accordingly. Transparency is the cornerstone of democracy.

WE MUST HOLD THE MAYOR to his pre-election promise to appoint a Deputy Mayor responsible for regular consultations with constituents in local villages across the island and on Antikythera, the Kytherian diaspora and the philo-Kytherian community abroad, thus giving them the forum to raise issues and concerns. The resulting feedback would create a solid and truly democratic foundation for Kytherian policy development.

WE HAVE MUCH WORK TO DO. Tourism and the complex, at times dividing and challenging issues confronting Kythera today, require an adaptive political Coalition if these issues are to be resolved. Municipal Councillors from all parties must commit to working together productively if we are to overcome entrenched problems. Opposition parties must honour their post-election undertakings to be a responsible Opposition, debating proposed alternative policy initiatives with fact-based evidence.

KYTHERA OVER THE LAST DECADE has become a world tourist destination. The island is struggling to cope with the resulting influx of tourists. Further promotion needs to be put on hold until public works related to water resources and the protection of biodiversity are addressed, as do any proposals to extend Kythera's airport runway for international charter flights.

WE NEED TO THINK beyond just sun and sea and look at investing in alternative forms of tourism that not only safeguard and celebrate Kythera's identity but also underpins the local economy year-round and supports local families. Our smaller sectors such as religious, cultural, walking and diving tourism are ripe for expansion, and there will always be visitors who seek only Kythera's peace and tranquility, whatever the weather. Those who visit outside the summer season must also be served and an extended tourist season would provide the opportunity for hotels, shops, restaurants and other services to operate for more of the year.

KYTHERA HAS AN OPPORTUNITY to step up and create a unified Tourist Policy. The Deputy Mayor responsible for Tourism together with CeriGo, the island's Tourist Association, need to develop a working paper on Sustainable Tourism for the island, recommending ways to invest in alternative forms of tourism. These recommendations ought to then be circulated throughout the Kytherian and Antikytherian communities, both locally and internationally, and amongst the Kytherian Municipal Councillors, thus ensuring a wide consensus and feedback from the community before the final proposal is submitted to Council. Just imagine the result! All aspects of local tourism and resources coming together in one policy - a proposal reached through transparent open discussion and consensus; a truly democratic and representative Tourist Policy ratified by the Kythera Municipal Council. Let's do it!

ONLY WHEN EVERY SECTOR of Kythera's community work together shall we as an island thrive.

KYTHERA BEACHES

Avlemonas. A picturesque diving cove set in a lush, tropical and floral setting.

Chalkos. Pebbles, deep water perfect for snorkelling.

Diakofti. Kythera's blue lagoon. Shallow, turquoise waters.

Fourni. Clear deep blue sea and greyish pebbles.

Fyri Ammos (Kalamos). Clear green-blue waters and red-coloured pebbles.

Fyri Ammos, Kalamitsi, Lorenzo (Agia Pelagia). The red pebbles on these beaches make them unique to the island.

Kaladi. Two pebble beaches with deep blue-green waters, separated by a huge rock.

Kapsali. Ideal beach for families. Home to the *Kythera Dive Centre* and *Alexandros*, the glass bottom boat.

Komponada. Smooth white pebbles and deep water surrounded by imposing cliffs. View of the horizon from here is gorgeous.

Kyriakoulou. Secluded small beach with deep green water and pebbles. Accessible only by sea via glass bottom boat *Alexandros*.

Laggada. Sand, fine pebbles and relatively shallow waters. The beach looks towards the Peloponnesian coast.

Lykodimou. Sand and pebbles. A small cave in the middle of the beach provides shade.

Limnionas. A small cove lined with white-washed fishermen's boat houses.

Limni. A wild beach with sand, pebbles and chilled vibes.

Melidoni. A small cove with a framed view of Hytra in the distance. Clear waters with fine sand and small pebbles.

Paleopolis. The longest beach on Kythera with fine, colourful pebbles and relatively shallow waters.

Plateia Ammos. Feels like you have stepped back in time on this beautiful beach.

Weather Tips. Kythera is known for being windy. Always check the wind and choose your beach accordingly.

Northerly winds. Chalkos, Kapsali, Melidoni, Lykodimou and Routsounas are your best bets.

Westerly winds. Fyri Ammos (Kalamos), Komponada, Kaladi, Paleopoli, Avlemonas, Diakofti, Agia Pelagia, Fourni, Platia Ammos.

Sail away to secluded beaches and Hytra islet with Glass Bottom captain Spyros. 6974.022079

AN OCEAN OF POTENTIAL

BUT ONLY IF WE LOOK AFTER IT

AT THE 9TH OUR OCEAN CONFERENCE, this year hosted by Greece, in Athens, the government announced the creation of two new marine parks in the Ionian and Aegean seas.

The marine park in the Ionian Sea will incorporate 11 groups of deserted islands and islets known as "the Greek Galapagos" due to their rich biodiversity, from west of the island of Milos to Misyros. Thirteen existing Natura sites make up 26% of this 14,000 square kilometre park. The second park in the Aegean, encompassing an area starting north of Kefalonia and ending at Kythera and Antikythera, will cover approximately 8,000 square kilometres. The parks are of environmental significance as they will increase Greece's Natura 2000 marine sites which currently encompasses about 20% of the country's waters.

Other measures announced include the banning of all bottom trawling within the parks, as well as the removal of 50% of the plastic waste and 30% of micro plastics from Greek waters by 2030.

The ocean plays a key role in human existence and is essential for our survival, well-being and prosperity. It provides food, regulates our climate and serves much of the world's economy, supporting sectors from tourism to fisheries and international shipping. It is also intrinsically connected to culture and has been a profound source of inspiration for artists and story tellers alike since time immemorial.

We know the health of our oceans, and of marine ecosystems in particular, is threatened by modern human activity - discharges of wastewater and marine litter, unregulated and unreported fishing, and unsustainable shipping and tourism activities being the most obvious. But we must not ignore the knock-on effect of global warming; every living thing requires oxygen, including marine life. The oceans generate roughly half the oxygen on earth which is almost entirely consumed by its own complex ecology. As sea temperatures rise oxygen levels decline, affecting biodiversity and the food security and livelihoods of communities who depend on it. To mitigate the negative impacts resulting from human interventions and improve the current state of our oceans, it is essential that we work together on a global scale.

The global challenges of sustainable tourism in coastal areas and islands, reduction of marine plastic and microplastic pollution, green shipping and green transition in the Mediterranean all demand collaboration between nations, NGOs, private entities, academia, professional groups, civil society organisations. This collaboration is of paramount importance if we are to implement effective solutions, foster sustainable practices, and safeguard the delicate equilibrium of our oceans.

Our wasteful consumer society puts so much at stake and we cannot afford to be short sighted. As well as supporting initiatives to protect our oceans, it is critical that we each show respect for the planet that sustains us by taking personal responsibility for our individual impact on it. We must keep in mind that, sooner or later, everything ends up in the sea. As Pete Seeger says ...

If it can't be reduced, reused, repaired, rebuilt, refurbished, refinished, resold, recycled or composted, then it should be restricted, redesigned, or removed from production.

pyrgos house

For an unforgettable Kythirian Summer
Join our activities and be delighted!

- Guided walks
- Kythirian Cooking Workshop
- Olive Oil Soap Workshop
- Organic Olive Oil Tasting
- Thyme Honey Bee Excursion
- Canyoning Tours
- Mountain Bike Tours
- Sea Kayak Tours

Bookings and inquiries at
Pyrgos House Tourist Office - Potamos
(0030) 698986 3140 - www.pyrgoshouse.com

KYTHERA: STORIES THAT BUILD BRIDGES

By Archontia Mantzaridou

Educational Consultant, Directorate of Primary Education of Piraeus

KYTHERA, AN ISLAND WITH A RICH HISTORY marked by the phenomenon of migration, becomes the focus of an educational program titled "Kythera: Stories that Build Bridges" by the Piraeus Directorates of Primary and Secondary Education.

The educational program "Kythera: Stories that Build Bridges" is a biographical approach to the migration history of Kythera. The program invites younger generations to explore the history of their place and their grandparents, using their testimonies to open up new paths to understanding the past, humanizing history and ensuring the transmission of memory. Every student age group will participate in the program. While each group might have different projects and approaches, they all have common goals.

The first goal is for students to examine the phenomenon of migration by looking at it as both a characteristically Greek economic and social movement, as well as something more distinctly local and Kytherian. This will be done by analyzing the oral testimonies that will form a coherent archive of interviews. Not only will these interviews contribute to the reconstruction of the history of migration on the island, they will also be used for museum and archival purposes. (At this point it is important we acknowledge the cooperation and assistance of the Friends of Museums of Kythera).

The second goal is for students to hear the history of the migration of their island from the protagonists themselves, to listen to interviews, perhaps even from their own family members or neighbours. What was previously boring unknown history now becomes a human story, a story that can be connected to other human stories that, when put together, becomes a starting point for exploration and creation that will be reflected in collaborative student projects within the school.

Exactly such a project is already underway in Kythera's Primary Schools. Working in collaboration with the Friends of Museums of Kythera as part of the "Kythera: Stories that Build Bridges" program, "The portraits of the migrant" project aims to turn children into little researchers and history producers by bringing them closer to oral history.

Oral history is written around people. What we are striving for is to bring history to life, to change the way we see the past by giving a voice to those who have previously been invisible, migrants for example. By collect-

ing testimonies/life stories, we learn that everyone has a voice which, however individual it may seem, reflects their time and is part of the history of their place.

This specific student activity aims to humanize the migration experience. Our students are invited to look for a person in their family, or perhaps in their neighborhood, who has lived the experience of migration and wants to share events, feelings or situations that are connected to this time in their life.

The migration experience is significant to everyone who has lived through it, regardless of the country they started from or where they chose to settle. Every migrant can become a witness and tell a great story. Each student will record the testimony that his or her "witness" has to tell them. What will ultimately emerge will be a story or text written by the children in which they will present their own migrant, their own witness. In this way, our students become little historians. By bringing an authentic source to school, they can discuss and learn about the phenomenon of migration through the stories of the people who lived it.

Every migrant who lives in Kythera will be heard and will become part of a set of narratives that adds interpretations and perspectives to the phenomenon of migration. The final goal is

Departure of Filippos Sklavos, on 29th May 1966 with the Patris.

that all the stories be placed side by side, forming a narrative mosaic that will be presented in an exhibition at the Friends of Museums of Kythera.

To date, there are nine oral testimonies in the program's archive of Kytherians who migrated to Australia and who have now returned to their homeland. These are: Evgenia Douvre-Protopsalti, Athanasios Zantis, Dimitris Zantis, Manolis Kasimatis, Dimitris Lourantos, Dimitris Pavlakis, Michalis Protopsaltis, Filippos Sklavos, Vasiliki Hlentsou.

Filippos Sklavos remembers beautiful stories on the ship that took him and his family to Australia. "They put me on the ship and I sang a song on the golden sand we wrote her name, how nice the wind blew and the writing was erased."

Manolis Kasimatis remembers, among other things, those who were waiting at the port for the "brides" to get off the ship. He also talks about working 15-16 hours every day.

Evanthia Douvre-Protopsalti remembers her father waiting at the port for his wife and children, running towards them with his hands raised and hugging them.

Dimitris Lourantos talks about the work he did in Australia, his job as a waiter due to his knowledge of English.

Michalis Protopsaltis talks about his parents' decision to send him to Australia to help the family. "I didn't know how long I would stay in Australia, or what work I would do... everything was like a dream."

Every interview is a life story.

We warmly thank the witnesses and, of course, the teachers who approached them and took the interviews, in some cases together with their students.

The educational program *Kythera: Stories that Build Bridges* cooperates with the Oral History Association and the Hellenic Open University through the Postgraduate Program *Public History*. It is also supported by the Kythera Association of Athens together with the Nicholas Anthony Aroney Trust of Australia.

PAINTING DAPHNE PETROHILIOS

[f Ceramics Roussos](#)
[@ceramics.roussos](#)

Roussos
ceramics

Περιμένουμε να σας ξεναγήσουμε στο εργαστήριό μας και να σας παρουσιάσουμε από κοντά βήμα-βήμα την διαδικασία παραγωγής των κεραμικών μας. Τα προϊόντα μας είναι διαθέσιμα απευθείας από το εργαστήριό μας, στο κατάστημά μας στη Χώρα και σε επιλεγμένα καταστήματα στο εξωτερικό. Μπορείτε να κάνετε την δική σας ειδική παραγγελία.

We are waiting to show you around our workshop and guide you through the manufacturing process of our ceramics. Our products are available to purchase from our workshop, our store in Chora and from selected stores abroad. Custom made orders.

Livadi Workshop: 2736031124 - Chora Shop: 2736031402
info@ceramicsroussos.gr, www.ceramicsroussos.gr

LIDEA BOUTIQUE HOTEL

Νέα εποχή Φιλοξενίας

[Potamos, Kythira](#)

[+30 2736031090](#), [+30 6945193970](#), [+30 6972364035](#)

[www.lidea.gr](#)

[info@lidea.gr](#)

[LideaBoutique Hotel](#)

[lidea_boutiquehotel](#)

Potamos has...
a new hotspot!

Καφέ - Μεζεδοπωλείο
Τηλ. 2736033997

Open from 7am
for breakfast
and morning coffee.
Lunch and dinner served
from 1pm onwards.

We also serve
delicious appetisers,
home-made Greek sweets
and ice-cream.

Potamos - Kythera - tel: +30 27360 - 33997

JOHN DRONE, MASTER DOT JOINER

By Daphne Petrohilos

IF YOU HAD SEEN A TALL, wild-haired man scurrying around the island in the summer of 2010, arms loaded alternately with odd electronic equipment, diving gear, or just a roll of posters inviting everyone to come *Dig Kythera*, that would have been our own John Fardoulis - diver, electronics entrepreneur and master dot-joiner of all things Kythera.

The previous summer he had met the archaeologists Aris Tsaravopoulos and Gelli Fragou on a trip to Antikythera where the two were in charge of an on-going archaeological examination of the area. Knowing John, it probably took all of ten minutes after that meeting to secure the duo for a similar engagement on Kythera, organising every aspect of the adventure from accommodation for their team of students at Agia Moni monastery, to home-cooked meals and transport for the volunteers, not to mention the hundreds of hours of administrative work, finding funding from the Aroney Trust, or just simply inspiring people to join the fun. I first met him in Potamos plateia. The herculean mission at the island's ancient capital high above Paliopoli was already well underway. By the next morning I was there with my sketch books, one of many who were spellbound by his unwavering passion not just for the project but, more specifically, to bring ideas and people together - joining the dots so to say. Of course it couldn't just end there.

A keen diver and underwater photographer, by the following summer, in parallel with the ongoing land dig, he had also managed to lasso the Hellenic Ministry of Marine Archaeology into refreshing the survey of the sunken brig, the *Mentor*, which had gone down near Avlemonas with its cargo of Parthenon marbles questionably procured by Lord Elgin in 1802. That summer was a constellation of sparkling historical dots that formed a colourful display of our island's past, both underwater and above ground. John, if he wasn't scurrying around dealing with the minutia of such undertakings, could be found with little bags of artefacts he had been given permission to carry around for impromptu show and tells, bending low as he explained their significance to the smallest child or the most elderly of our community. We wondered if he ever slept.

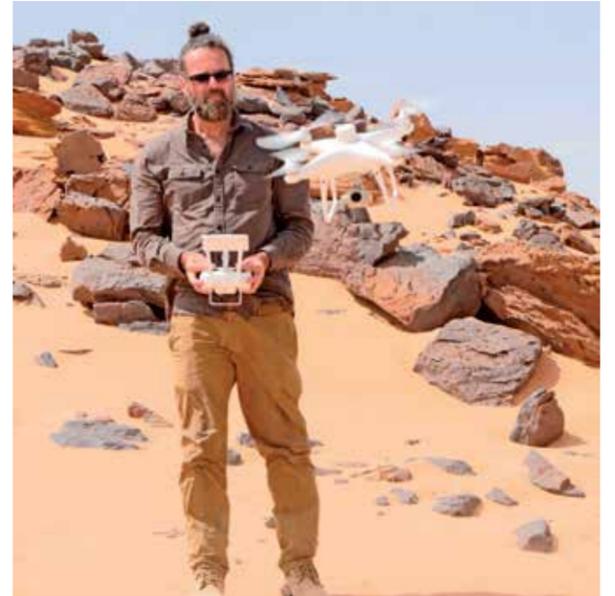
Paths were cleared with the significant help of two volunteer local farmers, Jimmy Galakatos and Kostas Moulos. Forgotten sites, particularly those whose archaeology had been incorporated into later churches, were gradually exposed. John then helped the local ministry reach and reopen several chapels whose cracked vaulted ceilings and lichen scarred frescoes had not echoed with liturgy nor glowed in candlelight for up to a hundred years. He was at each "reawakening" service, helping the elderly up craggy pathways to the chapels and churches of their memory.

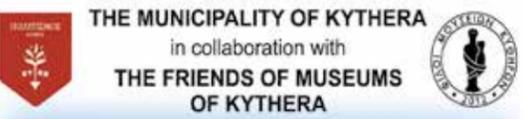
After losing track of John for a few years, it was no surprise to learn his path had led him to be known as "John Drone" of Mobility Robotics, the man who pioneered ground-mapping technology for the detection of land mines in some of the world's most tragically war-ravaged regions, from Chad in Central Africa, areas of the middle east to the current war in the Ukraine. Meeting him in Potamos for the first time in a decade to write this article, he emphasised the role his home island and the digs of that summer had played in the trajectory of his work. "I'm first a Kytherian and then a Greek. My first drones came from a curiosity to better understand the lay of the land during the dig". I remembered the tangle of electrical chaos, duct tape, and home-made wire frames strewn among diving gear that sat on his parents' humble veranda in Agia Pelagia, all to become part of his home-made camera drones long before such things were readily available. He's on a break from surveying minefields on the shifting borders of Ukraine when we meet. He looks at peace though quite obviously excited to talk about his occupation - quite literally aerially "joining the dots". This time though those dots are of scarred land, unsuspecting animal remains and scattered military debris that betray the deadly grid-work of

work even more challenging. It's not just the pervasive anxiety of getting the job done, a workday might mean 16 hours standing in the 50 degree heat of the Sahara with the constant threat of anything from land bandits, kidnapping, transport breakdowns, driving off sand dunes or having drones shot at during night missions. "It might take me a week or so to come back to earth after a mission. It takes a lot of sleep to recalibrate to a safe and normal life. Being home is a concept most people take for granted".

John was born in Sydney to Themistocles (Themi) Fardoulis of Potamos, and Eleni Georgopoulos who was also born in Australia but whose roots are in Lianianika. Themi jumped on a boat in 1953 at the age of 17. Like so many others who had escaped the destitution of post-WW2 island life, Themi worked tirelessly in family establishments until he could stand firmly on his own two feet. John cites the work ethic that was so embedded in his upbringing for his tenacity and industriousness. When I asked if his parents had initially been supportive of his passion for tech he sighs. "Ah well, I was a bit of a black sheep, a real techie geek. They might have doubted it would go anywhere but totally understood the focus and dedication". When I asked if he had had any formal education in electronic engineering, he giggles and says "Ah, the academic accident!" recalling how he was contacted - through a Kytherian connection - by Bristol University to work as leader on a project to utilise drones for the mapping of radioactive contamination. "They asked where I'd got my Masters degree and if I had any blah blah blah to which I just smiled blankly. But somehow a few weeks later they called me and I was suddenly in the lab tinkering away". This eventually led to him mapping the area affected by the Fukushima disaster in Japan in order to assess whether any areas were safe for people to return home to. By the time that project was completed he had earned a Masters degree in Aerospace Engineering and returned to Sydney. It wasn't long though before he was asked to investigate whether the technology and methodology he had developed could be applied to de-mining. Around 300 mapped minefields later, turns out it very much could - and will be for as long as mines are being planted. He says he has a few more missions in him but his focus now is on training others to apply his methodology in their homelands and further develop the tech.

As we finished poring over captivating photographs of past missions - the brutal glowing mountains of Chad, lush fields of Ukraine and grey torn soil of Iraq - I asked where he wanted to be when he retired. His eyes relax, he inhales, unconsciously places his hand across his heart. "To be here" he says, "at home somewhere simple, with a view, but definitely still teaching all this stuff to others so they can also go back home safely".

THE MUNICIPALITY OF KYTHERA
in collaboration with
THE FRIENDS OF MUSEUMS OF KYTHERA

Architect's plan of proposed Migration Museum of Kythera

We await your family story!

For more information: fmk@fmk.gr
For submission of stories: mmk@fmk.gr

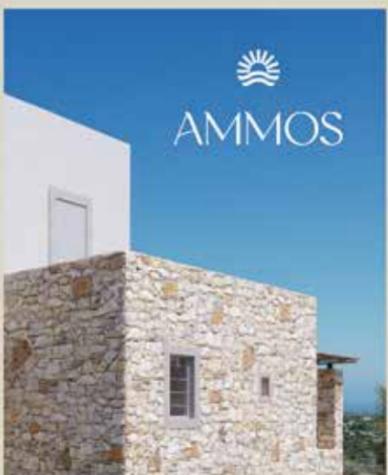
Accounts for fundraising purposes
Piraeus Bank: GR8901713520006352162189382
PayPal: fmk@email.com

Friends of Museums of Kythera, 80200, Potamos
Office hours Tues/Thurs/Sun 10:30-13:30
or by appointment +30 6977091117

To hear John speak about his work with the UN:
linkhttp://mr-au.com/

<https://youtu.be/BBRN7wHSMKM?si=Z-TcqZFQuQWUbxLNU>

mine fields. A relatively cheap form of destruction that continues to be implemented, it is estimated that 5000 people are killed or maimed by these devices every year though it's likely the number is much higher. "These are bad, bad things designed to maim or kill in the most insidious way possible", he says, shaking his head. "And those responsible for deploying them very rarely take responsibility for removing them after conflict". This leaves the procedure in the hands of NGOs and charities. Some minefields date back to the time of their invention. Some, like those in the mountains of Lebanon, are now obscured by dense forestry making John's crucial

AMMOS

**ISLAND SANCTUARY,
SERENE LUXURY**

BRAND NEW MODERN APARTMENTS
COMING SOON - DIAKOFTI, KYTHERA

- Choose from 12 apartments - studio or 1, 2 & 3 bedroom apartments
- The perfect balance of past and present, the environment and principles of sustainability
- Traditional Greek architecture, designed in sympathy with the island landscape
- Developed by experienced Australian developer, Kent Developments, and local builder George Fatseas
- Ultra-secure for lock up and go

TO REGISTER YOUR INTEREST OR STAY INFORMED VISIT
KENTCOLLECTIONS.GR

The images contained in this marketing material are indicative only.

FIND YOUR OWN PARADISE

ONE OF LIFE'S GREAT PLEASURES is to discover those special places, places that bring you great joy, that enrich your life, that continue to call you back. For Brisbane-born Anthony Conomos that magical place is Kythera. After falling under the spell of this unspoiled haven in his youth, he is now offering like-minded lovers of Kythera the opportunity to enjoy its culture, tranquillity and hospitality.

The Kent Development team is creating a collection of exceptional apartments intended to elevate the level of accommodation on offer and bring Kythera to the fore in the coastal village of Diakofti.

Sympathetically designed to live in harmony with the island landscape and traditional Greek architecture, these holiday homes will balance the best of past and present while adhering to the principles of sustainability.

Island sanctuary, serene luxury

Situated just 70 metres from Diakofti's pristine beach, the architectural design elements in this exclusive enclave pay homage to the ever-present sense of history, while placing it luxuriously ahead of the rest. Twelve apartments, ranging from studio to 1, 2 and 3 bedroom, have been flexibly designed to suit a range of needs and tastes. Every aspect of design and construction has been taken into consideration, leaving you with none of the difficulties and complications of a self-build. The apartments are designed to be ultra-secure, so you can simply lock up and leave.

Unparalleled quality of finishes and fittings

Bringing a new style of island living to Kythera naturally includes the highest quality appointments both inside and out. The interiors highlight a classic style that sits in harmony with cool modernity. Quality finishes that meet Australian design standards are featured throughout.

The Development Team

According to developer Anthony Conomos the key to success is bringing the right people together. And he should know. Born in Brisbane to Andreas (Asfalios) and Gloria Megalonomos from Kalamos, Anthony has wide-ranging experience in property development as well as an established track record in the design, delivery and marketing of high-profile projects.

The hand selected team at work on the Kythera project has a wealth of experience on projects that include some of Brisbane's most acclaimed residential and mixed-use developments in inner-suburban Kangaroo Point - notably the off-the-plan success story M Apartments, The Marc, Rawlston, Conniston and Riparia.

An integral member of the team is Amanda Talbot who has worked in partnership with Anthony over the past 12 years. Her hands on expertise and finesse are critical to the design and quality finishes of the project.

Another key partner is George Fatseas. Born in Sydney but long resident in Greece, George is a civil engineer with a Master's Degree in Soil Mechanics and Foundation Engineering. George has run his own consultancy since 1998 with offices in Athens and Kythera. He has built over 100 homes on Kythera for clients from around the world and has extensive knowledge of the local market, the building process and legislation.

Panos Mavrommatis, the architect, was born in Pireaus to a Kytherian family. He is a graduate of the National Technical University of Athens in Architectural Engineering. Over the course of his 30 year career, he has worked on everything from domestic houses, to shops, hotels and industrial buildings. Much of his time is spent dealing with public authorities in Athens, giving him a vast knowledge of relevant legislation.

Finally, bringing her eye for beauty and design to the project is award-winning designer Mary Durack who has undertaken commissions in Paris, Lake Como, Shanghai and Sri Lanka. Mary's Brisbane based project showcases work alive with inspiration and expertise, colour, comfort, texture, vivacity and spirit. And now she is busy creating the inspiring interiors for this Kytherian milestone project. Working together with the design team, Mary has been able to maximise the spatial comfort of the apartments without losing the unique Kytherian charm.

Learn how to acquire your own piece of Paradise on page 5.

Pelagia Aphrodite HOTEL

BOOK DIRECT WITH US BEST RATE GUARANTEE

AGIA PELAGIA - KYTHERA - GREECE
Tel: +30 27360 33926 - +30 27360 33927
e-mail: info@pelagia-aphrodite.com
website: www.pelagia-aphrodite.com

TRAIL MAINTENANCE WEEK

By Marianne Both

FOR THOSE WHO love nature, Kythera is paradise. The island has increasingly become a destination for hiking enthusiasts. In spring, the island is covered in a breathtaking array of colorful wild flowers while autumn brings the equally stunning heather.

The island also offers the hiking enthusiast a hidden history as you often come across beautiful churches and ruins on your hiking trips. The evolution of what was once heavily farmed land to nature reserve is also very interesting. Back in the day locals bred cattle and grew a variety of grains. Mass emigration post WW2 has meant this way of life has virtually disappeared.

Kythera offers an enormous variety of nature and landscape. There's everything ranging from rough and often impassable gorges to beautiful country roads and lush, fertile valleys. And always, of course, there are different views of the sea. Over the past 10 years I have become acquainted with many of the island's beautiful trails. Over 100 km of hiking trails with signage have now been established. Some of these trails, once used by locals to travel by donkey from home to check on livestock for example, have existed since time immemorial. Over time many of these paths had become overgrown and fell into disrepair. While a number of these paths, however, such as the path to the water mills in Mylopotamos, have been made accessible for sustainable hiking tourism, the catch is these trails need to be regularly maintained - something I, as a walker, had never realised. It was only when I was walking with Frank van Weerde

from Pyrgos House that I came to understand that the maintenance of the footpaths is often done on private initiative. While some trails are maintained by Kytherians, volunteers from the island, including Frank, also participate. This maintenance work however is intensive, which is why Pyrgos House started a new activity for tourists in the autumn of 2021, namely helping maintain hiking trails.

Because I care so much for the island's nature, I didn't hesitate for a moment to sign up for this initiative. In the last week of March, I along with a group of 9 tourists and two locals, Fotis and Petros, worked for five days under Frank's supervision in various locales across the island. Fotis and Petros were hired for the heavier machine work and trail prepping, then our group

Photo by Frank van Weerde

came in and did the finer pruning. We raked away the grass clippings, piled loose stones and thoroughly swept the plateau at the waterfall in Milopotamos. The latter was also very much appreciated by the people in Milopotamos who treated us to a delicious lunch at the Platanos restaurant! Other residents and entrepreneurs on the island also expressed their appreciation. We worked hard as a group but what a lot we got in return! Because we worked at different parts of the island each day, we got to see the most beautiful pieces. Frank had chosen each locale with care, telling us fascinating stories of the history and nature of each place. For example, the day we were working at Paleochora had a huge cultural significance as he told us of its legend and the ancient ruins. While Fotis told us about the history of agriculture and livestock on the island and how he used to travel by donkey from Trifyllianika on these very same paths to feed his livestock. In the areas near Milopotamos and the Mangounades valley with its beautiful forest, the ruins of old water mills can still be found. As we worked here, we learnt about the operation of those mills.

Looking back on that week, being outside in nature as we helped maintain those beautiful trails while learning the cultural context, was a great experience for everyone. And last but not least, the privilege of spending time with the people of this beautiful and special island!

Theodosia Alexandrou
Alternative therapist

Musculoskeletal problems
Therapeutic massage
Lymphatic massage

Sports massage
Rejuvenance
Relaxing massage
Reiki

Athens - Kythera, tel 6974805834

Βιβλιόγατος
multilingual bookstore

- είδη βιβλιοχαρτοπωλείου
- εκπαιδευτικά παιχνίδια
- χειροποίητα τουριστικά είδη

exclusive worldwide distributors for **Antikythera mechanism** reproductions and merchandise

αποκλειστικός αντιπρόσωπος αντιγράφων του **Μηχανισμού των Αντικυθήρων** και αναμνηστικά

PANOS KALLIGEROS
Livadi, Kythera • T. 2736037077
kalligerospanos7@gmail.com
fb: vivliogatos panos kalligeros
instagram: vivliogatos

GRILL RESTAURANT

TOXOTIS

CATERING SERVICE
PURE LOCAL PRODUCTS

LIVADI 80100 KYTHERA / T: 2736.031781

KYTHERIAN ASSOCIATION of Australia

Connecting Kytherians and Philokytherians in Australia since 1922

Celebrating 102 Years of the KAA

RESPECTING THE PAST... EMBRACING THE FUTURE!

Kytherian Ladies Auxillary
Kytherian Youth Association (KYA)
Kytherian Ball Subcommittee
Kytherian Young Families Group (KYFG)
Kytherian Mums and Bubs
Kytherian World Heritage Fund (KWHF)
K4WD & Recreation Club
Karavitiko Symposium
Kytherian Association Wine Club (KAWK)
Nicholas A.Aroney Library & Archives
Kytherian Soccer
Affiliated Bodies
Kythcare
Kythera Family Net

Kythera House: Suite 1, 24 King St

Rockdale NSW 2216 Australia

P: (02) 9599 6998

E: admin@kytherianassociation.com.au

Australia's connection to Kythera

Join us: www.kytherianassociation.com.au

Facebook: The Kythera Connection

Instagram: [kytherian.assoc.of.australia](https://www.instagram.com/kytherian.assoc.of.australia)

The Kytherian Association of Australia proudly supports

Kythera Summer Edition

OUT OF THE BLUE

Story & photography by Nikos Gianniotis

HYTRA. The rocky islet that rises dramatically from the sea south of Kapsali beach, home of *Sempreviva*, the floral symbol of Kythera. The sea cliffs like those on the islet of Hytra suits it perfectly.

No thanks." Nevertheless, each year I kept asking, and each year I got knocked back.

It's hard to know exactly what changed. Had I finally earned a modicum of respect as a "local" because of the time I'd been spending on the island? It seemed unlikely. More likely was the fact that I had recently bought a drone equipped with a fabulous camera system which quickly became the talk of the village once people could see what unique perspectives it could offer capturing the natural beauty of the island, its inhabitants and their daily activities.

When the news came that I had finally been accepted in the group, it came with conditions. First and foremost, I was not to do anything stupid (like falling off a cliff) that would make them all regret bringing me. Next, I was to bring my drone and my stills camera and basically roam the island documenting the men and their activities. Finally, I was told that I was not going to participate in the actual gathering of the flowers or transporting them to the boats, because truly, it would be too difficult and dangerous for someone as inexperienced as myself. I immediately agreed to their terms and went home to start preparing for the big day.

The exact date we would go wasn't decided until the very last minute, i.e. the night before. Weather plays a significant role in both the getting there and back as well as the gathering of the flowers. And the conditions on Hytra, as I was to find out for myself, are indeed harsh, rugged and extreme. There is no shelter from the sun, wind or rain anywhere on the rock.

The flowers are gathered from high above rocky cliffs that plunge hundreds of meters down into the deep blue sea. One slip or false step ... and there are no second chances. I realised that the concerns of the group, with so many years of experience, were absolutely justified.

It is only relatively recently, driven by the rise of tourism, that the *sempreviva* has been collected. Originally it was also found on Kythera, though none of it can be found today. There are accounts of different varieties of these flowers on Crete, Amorgos and Santorini. The proper name for the flower is *Helichrysum* from the Greek words *ήλιος* (*helios*, sun) and *χρυσός* (*chrysos*, gold).

The date was finally set. At 5am I was ready and waiting with my gear. We all drove to Kapsali where the group assembled at Piso Yalo. The weather was cool and clear but windy. Our passage over to Hytra would be choppy. We travelled across in a tiny fishing boat that seemed to be taking in a lot of water below deck though no one seemed to be too concerned. As we approached, the massive rock loomed out of the darkness like the skeletal face

OUT OF THE BLUE. one morning in late spring, my cousin rang me with exciting news. I had finally been accepted into the small group of adventurers who travel each year to the iconic rock Hytra to gather the unique brilliant yellow flowers known as *Sempreviva*. Every visitor to Kythera has seen these flowers. Many take them home as souvenirs, knowing their vivid colour will never fade, just like the memories they made during their stay.

For years I had watched my cousins painstakingly prepare these flowers for sale: cleaning, trimming and tying them into small bunches, carefully drying them in the sun for days until all the moisture had evaporated. Only then would the vivid flowers be put on display. I had asked many times if I could join the group and help with the gathering, but always received the same knowing smiles and polite refusals. "Hytra is a dangerous place", they would say. "The work is hard and the conditions are harsh". Reading between the lines was easy. "You are not a local. Worse, you are a city person. There are many things you don't understand. You are sure to get into trouble and then we would have to stop working to rescue you.

of some ancient monster. At this distance the island was truly immense. The closer we came, the more apprehensive I felt.

The first challenge was getting onto the rock itself as there is nowhere on Hytra for a boat to dock. There are no beaches nor any level surfaces to be found. You literally need to climb over to the bow of the boat, and (with impeccable timing) jump across a meter of thin air to land on a slick, vertical rock face, quickly grab hold of a rope and scramble up to the small ledge that provides you a temporary sanctuary. Mind you, as there is only room for one person on the ledge you need to quickly grab your backpack (which you threw across before you jumped) and start scrambling up the rock face so the next person can cross. The sea was choppy. The bow of the boat was bouncing up and down like a wild bronco. One person didn't get the timing right and fell into the water. It was a miracle I didn't fall in as well!

When the last of our group had disembarked, the captain backed the boat away from the rocks and made for the cave on the other side of the island where he took shelter, waiting patiently for us until the late afternoon when we finished work.

Once on Hytra, the group split up, everyone going their own way. It seems each person has their own favourite territory. The Hytra terrain consists of a high flat, rocky plateau surrounded by sheer cliffs on all sides. In the north is a narrow rocky ridge, like the spine of some huge creature, with steep sides that plunge straight down to the sea. The southern part of the island sits lower and is more of a squat, rectangular shape. It's here where a beautiful meadow of flowers flourishes. Vegetation consists of low shrubs and grasses, basically anything that can stay attached to the rocks in the face of the intense winds that constantly batter the island. The recent rain had resulted in a spurt of growth for these plants which added some intense splashes of green, red, brown and yellow to the otherwise drab grey rock.

The climb to the top plateau, along barely defined trails, was steep and strenuous, with frequent sheer drops on the sides. The group left me behind as I set up my cameras and sent the drone up for a quick reconnaissance. By the time the drone returned, the men had all disappeared into the landscape as they continued their hike upwards. I resumed the climb to the top alone.

I reached the high flat pla-

teau of Hytra just as the sun was breaking across the Eastern horizon. The view was breathtaking, a 360 degree panorama of deep blue sea with the bay of Kapsali and the ancient Castle featuring prominently in the North. It was a view I had never seen from such a vantage point.

Throughout that long day, I explored the rock in solitude, taking photos and flying the drone. Every now and then I came across a member of our group, busy collecting *Sempreviva*. The icy wind blew fiercely but there was no place to take refuge. By the middle of the day the sun was overhead and I tried to find somewhere to take shelter from its searing rays, but there was nowhere to be found. The conditions were every bit as harsh as I'd been warned, and it was shaping up to be a very long day. I wondered if I had brought sufficient water and food.

As the flowers were collected, they were gathered into bunches and grouped at several convenient central locations. The flowers were to be left on Hytra for several days to start the drying process, making the task of transporting them down to the water less arduous. The primary task for the men today was to find and gather the flowers, and lay them out in sheltered locations to dry in the sun. The plan was to return several days later, load the flowers into sacks and haul them down to the sea to be loaded onto the boats.

I had plenty of time to myself as all the men were busy with gathering and laying out bunches of the bright yellow flowers. I roamed the top of Hytra from North to South and East to West, walking as far as I could in every direction until, inevitably, my path was stopped by a sheer cliff plunging down to the dazzling blue water, sparkling so far down below. I spotted several fishing boats dotted around the island, mere specks from this height.

At the south eastern tip of the island, I came across a huge nesting area inhabited by hundreds of Audouin's gulls. They were unperturbed by my presence, endlessly flying low circuits around

me, barely grazing the top of my head. Their wild calls, mixed with the whistling of the wind and the waves crashing against the rocks below, added to the utter desolation of this rugged landscape. The untouched natural beauty of Hytra was simply overwhelming.

As the sun started to fall in the western sky, the long day was finally drawing to an end. The men gradually assembled and clambered down the rock face to the fishing boat waiting below. The trip home was sombre and uneventful. It had been a big day. Everyone was exhausted. And thus ended the first day of *Sempreviva* collection.

A few days later we reassembled. It was time to return to Hytra to pack the flowers into sacks, haul them down the rock faces,

load them onto the boats and bring them home. The second time around the weather was calm and there were no dramas jumping off the boat onto the rock. The climb to the top however was every bit as grueling as the last time. And now the real slog was about to start - getting the flowers down to the water.

A fully loaded sack of semi-dried *Sempreviva* flowers weighs 20 to 30 kgs. Not only did the men have to negotiate the treacherous path down the cliffs, now they had to do it carrying heavy sacks on their shoulders. A single slip or misplaced foot could have dire consequences. It took almost another full day to transport the flowers down to the water. Sacks were tossed from man to man, each of them perched precariously along the cliff walls, as the precious flowers gradually made their way down a perilous human bucket brigade until, one by one, they were loaded into the fishing boat.

This time the mood on the boat trip home was jovial and upbeat. The men were returning victorious. Once again they had braved the desolate rock of Hytra and were returning safe and intact with their cargo of these tiny iconic flowers which would soon adorn all the shops and restaurants on Kythera. It was a fitting start to the summer season.

ECOTOURISM - A BIRD'S EYE VIEW

by Nikos Tsiopelas and Christos Barboutis, Antikythera Bird Observatory

COUNTRIES WITH A SIGNIFICANT BIODIVERSITY and unspoiled natural landscapes, such as Greece, present ideal prospects for the advancement of ecotourism initiatives. Ecotourism is a totally compatible, viable and socially acceptable form of economic development that is particularly suited to areas that either cannot or do not want to follow the model of mass tourism development.

The geographical region of Kythera/Antikythera has the potential to rank among some of the top ecotourism destinations on a global scale. Below, we present our arguments for this:

- A leading birdwatching destination at European level. During the two migration seasons, the density and variety of the migrant bird flows traversing the region on their journey to and from Africa, are remarkable. The observer can enjoy unique views such as the passing of big flocks of raptors each autumn or fields flooded with songbirds after a rainy spring night. The geographical location of the two islands, situated in the middle of the sea and in close proximity to the African coast, affords regular opportunities for the observation of species that are rare both in Greece and throughout Europe. Every year the ABO photographs and tags species that have rarely been recorded in Greece.

- Besides the migratory species of birds, the area is also home to several important breeding species, including the famous Eleonora's falcon, or "Varvaki" as the locals refer to it. Its main strongholds are the vertical cliffs of Antikythera and Hytra (Avgo) islet. The Eleonora's falcon is a significant target for avid birdwatchers, making it a compelling incentive to visit this region. Even the waters surrounding the islands are teeming with migratory seabirds. Species such as the Cory's and Yelkouan's shearwaters gather in large numbers to feed on small fish and cephalopods. In the same regions, cetaceans such as dolphins and whales exhibit a significant presence.

- A habitat for species with limited global distribution, including endemic plants, invertebrates and reptiles, which can captivate even the most ardent naturalists.

- A safeguard for extensive areas where human presence is minimal, such as inaccessible coastlines, "wild" mountains and "secret" gullies. These places are highly valued by visitors looking for views untouched by human civilization.

- Boasting an extensive network of trails marked to the highest quality standards.

- Distinguished by a harmonious amalgamation of cultural and natural elements. The visitor will discover cultural elements from both the recent and distant past, seamlessly incorporated into the natural landscape. This coexistence demonstrates that the sustained presence of humans in a region does not necessarily result in its degradation, but rather that human civilization can flourish while simultaneously preserving habitat for wildlife.

- Accessible at any time of the year. The mild climate and the presence of environmental topics of interest throughout the year allow for the attraction of visitors regardless of the season.

Our goal is to develop a sustainable tourism model that will highlight the environmental value of the two islands and allow the local community to continue living and creating in this place.

The Antikythera Bird Observatory (ABO) is a long-term initiative of the Hellenic Ornithological Society, situated in Antikythera, but examining the environment in a wider area. Over the past 20 years, ABO has communicated the uniqueness of the area for birdlife, transcending the borders of Greece with the support of the Leventis Foundation, the Municipality and the local community.

THE OIL OF ANCESTRY

SAID TO CARRY WITHIN its brilliant yellow flowers the *elixir of eternal life*, the *Sempreviva* flower is the unofficial floral symbol of Kythera.

Helichrysum Stoechas, the Latin name for *Sempreviva*, is typically found on dry, rocky, sandy Mediterranean coastlines. The Kytherian coastline suits it perfectly, especially the sea cliffs like those on the islet of Hytra. Growing to just over a metre high and a metre wide with light, dusty, grey leaves and woody brown stems, the shrub has small yellow ball-like everlasting flowers (which is where it gets one of its names - *immortelle*). Often regarded as the Mediterranean strawflower, essential oil has been steam-distilled from the flowers and stems of the *Sempreviva* since antiquity. This oil is nicknamed "magic stitches" due to its ability to heal wounds and has long been used in perfumes and lotions. It is also used in traditional medicine as a nerve tonic, to help reduce inflammation and to inhibit the spread of some bacteria and viruses.

It is in the ethereal realm, however, that this "Oil of Ancestry" is truly unmatched. Often used in rituals associated with birth and death, many believe the oil from the *Sempreviva* flower can help release you from the pain of emotional wounds that have sat unresolved within your family and, by doing so, allow you to let go of the past and refocus your life's destiny.

LUXURY VILLA FOR SALE

Mob: +30 694 090 7630 • e-mail: axatzi@yahoo.com

Luxury villa for sale. Price: € 1,250,000

In the southern part of Kythera, there is a traditional complex of three independent buildings. Build in keeping with traditional Kytherian architecture. Uniquely located in the beautiful hamlet of Strapodi.

Plot size 8.800 m², Total Buildings: 200 m²

The building is comprised of 4 bedrooms, 4 bathrooms, 4 kitchens.

Crowned by a stunning private pool 10x5m, independent BBQ area and ample outdoor living space.

ΚΑΛΩΣ ΟΡΙΣΑΤΕ ΣΤΑ ΚΥΘΗΡΑ!

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΚΡΑΙΩΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ ως σταυροδρόμι πολιτισμών το οποίο διαμόρφωσε μια ταυτότητα που οριοθετείται μεταξύ Ανατολής και Δύσης, τα Κύθηρα είναι το νησί όπου η ιστορία και ο μύθος είναι συνεχώς παρόντες και σας καλούν να τους γνωρίσετε.

ΦΩΤΟ ΤΟΥ ΒΑΓΓΕΛΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

ΧΩΡΑ Η πρωτεύουσα του νησιού, είναι ένας πανέμορφος παραδοσιακός οικισμός του 16ου αι., με σπίτια μικρά σε μέγεθος, με όμορφα πλαίσια από πωρόλιθο γύρω από τις πόρτες, καθώς και οικόσημα. Η Χώρα έχει έντονο νησιώτικο χρώμα και επιρροές από την περίοδο της Ενετοκρατίας, στην οποία χρωστά και το κάστρο της, εντυπωσιακό δείγμα Βενετσιάνικης αρχιτεκτονικής, χρονολογούμενο ήδη από τον 14ο αι. Στην είσοδο της Χώρας βρίσκεται το Αρχαιολογικό Μουσείο.

ΚΑΨΑΛΙ Το γραφικό επίνειο της πρωτεύουσας με τον μαγευτικό κόλπο και την ενδιαφέρουσα νυχτερινή ζωή. Στα βράχια φωλιάζει το μοναστήρι του Αγίου Ιωάννη, όπου σύμφωνα με την παράδοση, ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος άρχισε να γράφει την Αποκάλυψη. Από το Καψάλι μπορεί κανείς να επισκεφθεί τη βραχονησίδα Χύτρα, με τα υπέροχα νερά και χρώματα.

ΠΟΤΑΜΟΣ Κεφαλοχώρι του νησιού, με τις γραφικές γειτονιές, το αγγλικό γεφύρι και τη μεγάλη πλατεία. Κάθε Κυριακή πρωί γίνεται παζάρι παραδοσιακών προϊόντων.

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ Η Αγία Πελαγία είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά των Κυθήρων. Ήταν το κύριο λιμάνι των Κυθήρων, ενώ σήμερα αποτελεί μία από τις βασικές επιλογές των επισκεπτών για τη διαμονή τους σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, ξενοδοχεία αθήνα και βίβες. Επίσης θα βρείτε εστιατόρια αθήνα και καφέ για να απολαύσετε τη θέα στην Πελοπόννησο.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΑ Η μεσαιωνική πρωτεύουσα του νησιού, η Καστροπολιτεία του Αγίου Δημητρίου ήταν κάποτε η Βυζαντινή πρωτεύουσα των Κυθήρων. Πρόκειται για ένα φυσικό οχυρό, αθέατο από τη θάλασσα, περιζωμένο από βαθιά και απότομη χαράδρα. Αθώθηκε από τον τρομερό πειρατή Μπαρμπαρόσα το 1537. Διατηρούνται μέχρι σήμερα τα ερείπιά της, επιβλητικά στον απόκρημνο βράχο.

ΑΒΛΕΜΟΝΑΣ Γραφικό ψαροχώρι με ζεστό κλίμα και βενετσιάνικο κάστρο, ιδανικός προορισμός για όσους αγαπούν το κοχύλλι και το ψάρεμα.

ΔΙΑΚΟΦΤΙ Τα γαλαζοπράσινα ρηχά νερά και η ψιλή άμμος δημιουργούν ένα τέλειο καλοκαιρινό τοπίο. Ιδανική οργανωμένη παραλία για οικογένειες με μικρά παιδιά. Θα βρείτε καφέ και ταβέρνες ακριβώς δίπλα στη θάλασσα. Λιμάνι για τα πλοία που συνδέουν το νησί με την Πελοπόννησο.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΜΜΟΣ Ψαροχώρι με υπέροχη παραλία και ορμίσκους για όσους αγαπούν την ψαχιά. Ο θρύλος λέει ότι η Ωραία Ελένη και ο Πάρις ολοκλήρωσαν τον απαγορευμένο τους έρωτα σε μια σπηλιά, νότια από την Πλατεία Αμμο.

ΚΑΡΑΒΑΣ Καταπράσινο χωριό με τρεχούμενο νερό, χτισμένο ανάμεσα στα πλατάνια και τις αμυγδαλιές. Αξίζει να περπατήσετε την καταπράσινη πλαγιά του Αμύρ Αθή.

ΜΗΤΑΤΑ Μεσόγειο χωριό, με πυκνή βλάστηση, στο φρύδι του γκρεμού που δημιουργήσε ο μεγάλος σεισμός του 1909.

ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ Γραφικό χωριό με πολύ πράσινο και το επιβλητικό καμπαναριό του Αγίου Χαραλάμπους. Αξίζει να επισκεφθείτε το κάστρο στην Κάτω Χώρα και να απολαύσετε το ηλιοβασίλεμα.

ΚΑΤΩ ΛΕΙΒΑΔΙ Εδώ θα θαυμάσετε ένα από τα μεγαλύτερα τοξωτά γεφύρια των Βαλκανίων, το γεφύρι του Κατουνίου. Γύρω από το Λειβάδι βρίσκονται πολλοί μικροί παραδοσιακοί οικισμοί. Αξίζει να επισκεφθείτε το μικρό αθήνα πολύ ενδιαφέρον μουσείο με τη Συλλογή έργων Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής τέχνης.

**ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
ΣΥΜ...ΒΕΝΗ**

- χειροποίητα τουριστικά είδη
- αθήνα Κυθήρων
- Είδη παντοπωλείου
- Τοπικά προϊόντα

Think global...
Shop local!

Mylopotamos
t: +30 27360 34378

**ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ
ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΧΩΡΟΙ**

**ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ
ΜΟΥΣΕΙΟ (ΧΩΡΑ)**
Καθημερινά 8:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

**ΕΝΕΤΙΚΟ ΚΑΣΤΡΟ
ΧΩΡΑΣ**
Καθημερινά 8:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

**ΕΚΘΕΣΗ ΟΙΚΟΣΗΜΩΝ
ΚΑΣΤΡΟΥ ΧΩΡΑΣ**
Καθημερινά 9:00-14:00
17:00-20:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 39012

**ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΡΓΩΝ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ
ΤΕΧΝΗΣ (Κ. ΛΙΒΑΔΙ)**
Καθημερινά 9:00-16:00
(εκτός Δευτέρας)
τηλ. 27360 31731

**ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
«ΛΟΥΡΑΝΤΟΥ» ΧΩΡΑ**
Καθημερινά 8:00-14:00
τηλ. 27360 31336
69840 40320

**ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΠΑΝΑΓΙΑΣ
ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΙΣΣΑΣ**
Καθημερινά 8:00-20:00
τηλ. 27360 31184

**ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΑΓΙΑΣ ΜΟΝΗΣ**
Καθημερινά 8:00-20:00

**ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ
ΟΣΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Καθημερινά
κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 33673

**ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΣΤΟ ΠΟΥΡΚΟ**
Καθημερινά
κατόπιν επικοινωνίας
τηλ. 27360 31195

**Μανέας
λαϊκή αγορά**

Ποταμός - Κύθηρα, τηλ.: 27360.33308
www.manesshop@gmail.com
www.facebook.com/manecas shop

«Μούσαι παίδευσάν τε Φιλόξενον» (ΑΘΗΝ. ΙΓ´ 598 ε)

Με αφετηρία τον φημισμένο μουσικό της αρχαιότητας Φιλόξενον τον Κυθήριο και την αρχαία ελληνική μουσική, το σωματείο της Φιλαρμονικής Ποταμού Κυθήρων διοργανώνει, υπό την αιγίδα και την υποστήριξη του Υπουργείου Πολιτισμού καθώς και την υποστήριξη του Δήμου Κυθήρων, την **Τετάρτη 31 Ιουλίου**, συνναυλία στην Κάτω Χώρα Μυλοποτάμου.

Ο κυθήριος συνθέτης **Παναγιώτης Λευθέρης** θα παρουσιάσει ένα νέο έργο του βασισμένο στην ποίηση του Πίνδαρου. Συμμετέχουν: Τίνα Ανδρικοπούλου, σοπράνο, Σόφια Χαραλαμπίδου, αρχαία ελληνική λύρα, Μαριάννα Αργυροπούλου, βιόλα ντα γκάμπα, Νίκος Κατριτζιδάκης, φλάουτο, Μανούσος Πηλουμίδης, κλαρινέτο, Πάνος Κουντάνης, ηλεκτρονικά.

ΤΟΠΟΙ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

ΜΥΡΤΙΔΙΑ Η Παναγία η Μυρτιδιώτισσα είναι η πολιούχος του νησιού και στο μοναστήρι βρίσκεται η εικόνα της που θεωρείται έργο του Ευαγγελιστή Λουκά. Σύμφωνα με την παράδοση το εικόνισμα σώθηκε διά θαύματος, όταν το καράβι, που το μετέφερε από την Κωνσταντινούπολη στην Κρήτη, καταποντίστηκε από σφοδρή θαλασσοταραχή. Το εικόνισμα βρέθηκε «εν ποίαις μυρσινών». Η Μονή πανηγυρίζει στις 24 Σεπτεμβρίου.

ΑΓΙΑ ΜΟΝΗ Αρχικά ήταν ένα φτωχό εκκλησίο σκεπασμένο με κλαδιά. Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης έταξε πως αν ελευθερωθεί η πατρίδα, θα το χτίσει από την αρχή. Κράτησε την υπόσχεσή του κι έτσι χτίστηκε το ωραίο μοναστήρι της Αγίας Μόνης. Εορτάζει στις 6 Αυγούστου.

ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Ο όσιος Θεόδωρος, από την Κορώνη μόνασε επί 35 χρόνια στο νησί, ως το 956-958, οπότε εκοιμήθη. Η κάρτα του αγίου φυλάσσεται στη Μονή του Οσίου Θεοδώρου, πολιούχου των Κυθήρων. Γιορτάζει στις 12 Μαΐου.

ΑΓΙΑ ΕΛΕΣΣΑ βρήκε καταφύγιο στα Κύθηρα, κυνηγημένη από τον ειδωλοθήρα πατέρα της, ο οποίος όμως τη βρήκε και την αποκεφάλισε. Το άγιο λείψανό της ενταφιάστηκε στο ιερό βουνό, όπου χτίστηκε εκκλησία και κελιά. Η μνήμη της τιμάται την 1η Αυγούστου.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ Τον Δεκαπενταύγουστο, όπως όλη η Ελλάδα φοράει τα γιορτινά της, έτσι και στο δικό μας νησί τιμάται η Κοίμηση της Θεοτόκου. Το πρωί τελείται θεία λειτουργία στην ιστορική μονή της Παναγίας της Μυρτιδιώτισσας. Το απόγευμα στον Ποταμό από τον ναό της Παναγίας Ιθαριώτισσας τελείται η περιφορά του επιταφίου της Παναγίας

ΠΑΝΗΓΥΡΙΑ

ΦΩΤΟ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ΤΡΙΦΥΛΛΗ

ΦΡΙΛΙΓΙΑΝΙΚΑ Χορός, 3 Αυγούστου
ΚΑΤΩ ΧΩΡΑ, ΜΥΛΟΠΟΤΑΜΟΣ Συνναυλία του Μανώλη Μητσιά, 5 Αυγούστου, 21.00
ΑΒΛΕΜΟΝΑΣ του Σωτήρος, 6 Αυγούστου
ΜΗΤΑΤΑ Γιορτή Κρασιού, 10 Αυγούστου
ΠΟΤΑΜΟΣ Πανηγύρι Δεκαπενταύγουστου, 15 Αυγούστου
ΠΙΤΣΙΝΙΑΝΙΚΑ Χορός, 16 Αυγούστου
ΦΡΑΤΣΙΑ Γεωργοκτηνοτροφική έκθεση και πανηγύρι, 17/8
ΚΑΡΑΒΑΣ Γιορτή Πορτοκαλιάς, 23-24-25 Αυγούστου
ΚΑΛΑΜΟΣ Χορός, 7 Σεπτεμβρίου
ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ Παναγία Μυρτιδιώτισσα, 23 Σεπτεμβρίου

**το καφενείο
στον Χαλικόκου**

Κοντά σας όλο το χρόνο

Pitsinianika Kafeneion open all year!

Πιτσινιάνικα, Κύθηρα 80100
T:2736034377
Facebook Το καφενείο του Χαλικόκου

ΓΟΗΤΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΚΑΘΑΡΕΣ ΠΑΡΑΛΙΕΣ

του Ιππόλυτου Πρέκα, visitkythera.com

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΑΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΟ ΝΗΣΙ, λόγω της πλούσιας γεωμορφολογίας τους, διαθέτουν μία ακτογραμμή με περίπου 40 μεγάλες, μικρές και πολύ μικρές παραλίες. Η πρόσβαση σε αρκετές από αυτές γίνεται μέσω του οδικού δικτύου, ενώ οι υπόλοιπες είναι επισκέψιμες μόνο δια θαλάσσης. Αρκετές παραλίες έχουν αξιοποιηθεί τουριστικά και διαθέτουν οργανωμένες υποδομές με μικρά αναψυκτήρια, ομπρέλλες με ξαπλώστρες και άλλες ανέσεις. Επιθέξαμε και σας προτείνουμε εδώ δώδεκα παραλίες που αυτό το καλοκαίρι θα σας προσφέρουν τις καλύτερες εμπειρίες και βουτιές!

ΠΑΛΙΟΠΟΛΗ Είναι η μεγαλύτερη παραλία στα Κύθηρα. Βρίσκεται στα ανατολικά, δίπλα στο όμορφο ψαροχώρι του Αυλήμονα. Είναι αμμώδης με πολύ ψιλό πολύχρωμο βοτσαλάκι και σχετικά ρηχά νερά. Διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες, καντίνα και τουαλέτες. Η πρόσβαση γίνεται με ασφάλτινο δρόμο και υπάρχει άπλετος χώρος για στάθμευση. Είναι ελαφρώς εκτεθειμένη στους βορειοανατολικούς ανέμους. Να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το μύθο, σε αυτή την ακτή γεννήθηκε η Αφροδίτη.

ΚΑΛΑΔΙ Η παραλία σήμα κατατεθέν του νησιού. Έχει φωτογραφηθεί περισσότερο από κάθε άλλη παραλία. Βρίσκεται στα ανατολικά, έχει βότσαλο και βαθιά γαλαζοπράσινα νερά, ενώ χωρίζεται σε δύο μικρούς κοιλίσκους από έναν εντυπωσιακό βράχο. Η πρόσβαση γίνεται με ασφάλτινο δρόμο και στο τέλος της διαδρομής θα κατεβείτε κάμποσα πέτρινα σκαλοπάτια. Η παραλία δεν είναι οργανωμένη και ο χώρος στάθμευσης είναι περιορισμένος. Μπορεί να χαρακτηριστεί «πολυσύχναστη» αφού το φυσικό της κάλλος μαγνητίζει τους περισσότερους επισκέπτες του νησιού. Εκτίθεται στους βορειοανατολικούς ανέμους.

ΚΟΜΠΟΝΑΔΑ Μια παραλία φημισμένη για την άγρια ομορφιά της. Η Κομπονάδα βρίσκεται ανατολικά του οικισμού Τραβασαριάνικα. Είναι σχετικά μεγάλη παραλία με βότσαλο και βαθιά νερά. Η πρόσβαση γίνεται με ασφαλή δρόμο και διαθέτει άπλετο χώρο στάθμευσης. Είναι οργανωμένη με καντίνα, ξαπλώστρες με ομπρέλλες και τουαλέτες. Η Κομπονάδα εκτίθεται στους βόρειους και ανατολικούς ανέμους. Αν θέλετε να απολαύσετε την ανατολή του ηλίου, ή την πανσέληνο, η θέα στον ορίζοντα είναι εξαιρετική.

ΧΑΛΚΟΣ Ψάχνετε για μια παραλία που δεν επηρεάζεται καθόλου από τους ανέμους; Επισκεφτείτε τον Χαλκό. Βρίσκεται στα νότια του νησιού, έχει βότσαλο, με βαθιά νερά και υπέροχα χρώματα και ο βυθός προσφέρεται για snorkeling. Η παραλία διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες και καντίνα. Η πρόσβαση γίνεται με ασφάλτινο δρόμο από το χωριό Κάλαμος. Ο χώρος στάθμευσης είναι ικανοποιητικός.

ΚΥΡΙΑΚΟΥΛΟΥ Θέλετε μία απόδραση σε απομονωμένη ερημική παραλία για να κάνετε το μπάνιο σας; Η παραλία Κυριακουλού βρίσκεται ανατολικά από το Καψάθι. Μπορείτε να την επισκεφτείτε μόνο δια θαλάσσης με τουριστικό σκάφος που ξεκινάει από το μόλο του Καψαθίου. Είναι μικρή παραλία με πράσινα χρώματα, βαθιά νερά και βότσαλο.

ΚΑΨΑΛΙ Η παραλία στο όμορφο Καψάθι, το επίνειο της πρωτεύουσας των Κυθίων, είναι μία από τις πιο πολυσύχναστες του νησιού. Έχει ψιλή άμμο και

βότσαλο με ρηχά νερά, προστατεύεται από τους ανέμους και είναι οργανωμένη, καθώς διαθέτει ομπρέλλες με ξαπλώστρες. Παρέχει ειδική ράμπα για λιουμένους με κινητικές δυσκολίες (ΑΜΕΑ). Στο Καψάθι θα βρείτε τουριστικά σκάφη για κοντινές βόλτες, θαλάσσια ποδήλατα και κανό και σχολή καταδύσεων. Γύρω από την παραλία υπάρχουν καφετέριες, εστιατόρια και μίνι μάρκετ. Υπάρχουν δημοτικές τουαλέτες και τουαλέτα για ΑΜΕΑ. Απέναντι από το Καψάθι βρίσκεται η βραχονησίδα Χύτρα (ή Αυγό) με μια εκπληκτική θαλάσσια σπηλιά την οποία μπορείτε να επισκεφτείτε με μικρό τουριστικό σκάφος. Το Καψάθι απέχει μόλις 2 χλμ από την Χώρα, ενώ διαθέτει ξενοδοχεία πολύ λίγα μέτρα από την παραλία.

ΣΠΑΡΑΓΑΡΙΟ Η μικρή παραλία, που είναι φημισμένη ως παραλία γυμνιστών, βρίσκεται απέναντι από το Καψάθι στην εκβολή ενός μικρού φαραγγιού, κάτω από το Κάστρο των Κυθίων. Έχει

ΦΩΤΟ ΤΗΣ ΧΡΥΣΑΣ ΦΑΤΣΕΑ

βότσαλο και βαθιά νερά, και προσεγγίζεται με βατό χωματόδρομο, μπορείτε όμως να την επισκεφτείτε νοικιάζοντας ένα θαλάσσιο ποδήλατο από την παραλία Καψαθίου.

ΜΕΛΙΔΟΝΙ Νοτιοδυτικά του νησιού, μετά το χωριό Δρυμώνα βρίσκεται το Μελιδόνη. Η μικρή απάνεμη παραλία, έχει ψιλή άμμο και μικρό βοτσαλάκι, ενώ τα νερά είναι σχετικά ρηχά. Είναι οργανωμένη με καντίνα, ομπρέλλες και ξαπλώστρες. Ο δρόμος είναι ασφάλτινος. Η παραλία προστατεύεται από τους ανέμους. Ο χώρος στάθμευσης είναι ικανοποιητικός.

ΡΟΥΤΣΟΥΝΑΣ Ήρθατε στα Κύθηρα για να αποδράσετε από τα πλήθη και θέλετε μία εντελώς ερημική παραλία για να χαλαρώσετε χωρίς να σας ενοχλεί κανείς; Τότε επισκεφτείτε τον Ρούτσουνα, βορειοδυτικά του νησιού, σε απόσταση 5 χλμ. από τον οικισμό Γερακάρι. Η εντελώς ερημική παραλία έχει βότσαλο και βαθιά νερά και εκτίθεται ιδιαίτερα στους δυτικούς ανέμους. Η πρόσβαση γίνεται με χωματόδρομο και χρειάζεται αυτοκίνητο 4x4. Με καλό καιρό και ορατότητα η θέα προς τη Μάνη και το ακρωτήριο Ταίναρο είναι εκπληκτική.

ΠΛΑΤΙΑ ΑΜΜΟΣ Το όμορφο ψαροχώρι της Πλατιάς Άμμου, στο βορειότερο άκρο του νησιού έχει μια υπέροχη καταγάληνη παραλία με άμμο και ψιλό βότσαλο. Η παραλία είναι οργανωμένη με ομπρέλλες και ξαπλώστρες ενώ γύρω της θα βρείτε καφέ και ταβερνάκια με φρέσκο ψάρι. Η πρόσβαση γίνεται με ασφάλτινο δρόμο, 3 χλμ από τον οικισμό του Καραβά.

ΛΑΓΚΑΔΑ Ένας θρύλος λέει ότι ο Μπαρμπαρόσα αποβιβάστηκε σε αυτή την παραλία, όταν επιτέθηκε στα Κύθηρα και πολιορκήσε την Παλιόχωρα. Βρίσκεται 2,5 χλμ. ανατολικά της Αγίας Πελαγίας όπου συνδέεται με ασφαλή δρόμο. Είναι πλήρως οργανωμένη με ομπρέλλες, ξαπλώστρες και καντίνα. Έχει άμμο, ψιλό βότσαλο και σχετικά ρηχά νερά και προσφέρει εξαιρετική θέα προς τον κόβο Μαλέα. Είναι εκτεθειμένη στους βόρειους ανέμους. Δίπλα στη Λαγκάδα εκβάλλει το εξαιρετικού κάλλους φαράγγι της Κακιάς Λαγκάδας.

ΔΙΑΚΟΦΤΙ Από τις ωραιότερες παραλίες του νησιού, το Διακόφτι βρίσκεται στα βορειοανατολικά, όπου βρίσκεται και το λιμάνι. Πρόκειται για μία παραλία με ψιλή άσπρη αμμουδιά και πολύ ρηχά νερά σε τυρκουάζ χρώματα. Γι' αυτό αν έχετε μικρά παιδιά είναι η ιδανική παραλία που πρέπει να επισκεφτείτε. Την παραλία δεν την πιάνουν εύκολα οι άνεμοι καθώς προστατεύεται από το απέναντι νησάκι, τα Μακρυκύθηρα. Είναι οργανωμένη με ξαπλώστρες και ομπρέλλες, διαθέτει καφέ και ταβέρνες πάνω στο κύμα και άπλετο χώρο στάθμευσης.

Μην ξεχνάτε ότι υπάρχουν κι άλλες παραλίες που περιμένουν να τις ανακαλύψετε. Μπείτε με το κινητό σας στο visitkythera.com και θα βρείτε όλες τις σχετικές πληροφορίες. Καλό καλοκαίρι και καλές βουτιές!

ΦΩΤΟ ΤΟΥ ΦΟΙΒΟΥ ΤΣΑΡΑΒΟΠΟΥΛΟΥ

visitkythera™

ΦΙΛΟΙ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ
FRIENDS OF MUSEUMS OF KYTHERA

8 ΙΟΥΛΙΟΥ Πέμπτη - ΩΡΑ ΓΙΑ ΠΑΡΤΙ!! THE WINDMILL RESORT - ΜΗΤΑΤΑ

Η δημιουργία του Μουσείου Μετανάστευσης Κυθίων στην Αγία Πελαγία προχωρά και χρειάζεται και τη δική σου στήριξη. Η πρόσκληση είναι 35 ευρώ/άτομο και περιλαμβάνει μεζέδες, κρασί, μουσική και κλήρωση δώρου.

18 ΙΟΥΛΙΟΥ, Πέμπτη 8:30 μ.μ. - αμφιθέατρο ΖΕΙΔΩΡΟΣ Καψάθι - Τιμητική βραδιά αφιερωμένη στη σεναριογράφου Μιρέλλα Παπαϊκονόμου το έργο της και τους δεσμούς της με τα Κύθηρα. Με την ευγενική χορηγία του κ. Αλέξανδρου Χαρατζά.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - Ο μήνας της θαλάσσιας εκδρομής - ολοήμερη κρουαζιέρα.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - Απογευματινή ξενάγηση στην Κάτω Χώρα με τον Αρχαιολόγο Θεόδωρο Κουκούλη

22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ, Κυριακή - 8 μ.μ. Η mezzo-soprano Lore Lixenberg επιστρέφει στα Κύθηρα με την ταινία «Lethe» η οποία γυρίστηκε στα Κύθηρα τον Σεπτέμβριο 2022. Η ταινία θα προβληθεί στο ανοιχτό θέατρο HIDDEN RETREATS, Άγιος Προκόπης στην Πλατιά Άμμο. Είσοδος ελεύθερη. Με την ευγενική χορηγία της κ. Πέννυ Τζωρτζοπούλου.

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ Δευτέρα - 6:30 μ.μ. ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ & ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΜΑΣ

Για προσκλήσεις, πληροφορίες, πλήρες πρόγραμμα, απευθυνθείτε στο γραφείο των ΦΜΚ στον Ποταμό (Τρίτη, Πέμπτη, Κυριακή από τις 10:30 - 13:00 μ.μ.) Ελένη Τζωρτζοπούλου: 6977091117 - Κατερίνα Λαμπράκη: 6980019954 Stuart Fleming: 698 0645411, Email: fmk@fmk.gr

FRIDAY 5.07
AND
SUNDAY 18.08
20:00

WAVES & WINES

ALEXANDROS KYRIAKOPOULOS
CLASSICAL JAZZ PIANO NIGHTS

ΑΓΙΑ ΠΕΛΑΓΙΑ, ΚΥΘΗΡΑ

for reservations: 27360 31716 - 6998750888

ΚΥΘΗΡΑ: ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΧΤΙΖΟΥΝ ΓΕΦΥΡΕΣ

Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα προφορικής ιστορίας για την μετανάστευση

της Αρχοντίας Μαντζαρίδου

Σύμβουλος Εκπαίδευσης, Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά

ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ, ΕΝΑ ΝΗΣΙ ΜΕ ΠΛΟΥΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ, σηματοδεδμένο από το φαινόμενο της μετανάστευσης, γίνεται το επίκεντρο ενός εκπαιδευτικού προγράμματος με τίτλο "Κύθηρα: Ιστορίες που χτίζουν γέφυρες" των Διευθύνσεων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Πειραιά.

Ουρανία Λουράντου, σύζυγος του Δημητρίου Λουράντου με τον γιο τους Νικόλαο. 1966.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Κύθηρα: Ιστορίες που χτίζουν γέφυρες» αποτελεί μία βιογραφική προσέγγιση της μεταναστευτικής ιστορίας των Κυθίων. Το πρόγραμμα καλεί τις νεότερες γενιές να αναζητήσουν την ιστορία του τόπου τους, των παππούδων και των γιαγιάδων τους αξιοποιώντας τις μαρτυρίες τους για να ανοίξουν νέους δρόμους κατανόησης του παρελθόντος, εξανθρωπίζοντας την ιστορία και διασφαλίζοντας τη μεταβίβαση της μνήμης.

Στο πρόγραμμα συμμετέχουν όλες οι μαθητικές ηλικιακές ομάδες μέσα από διαφορετικά έργα και προσεγγίσεις αλλά με κοινούς στόχους. Ο πρώτος στόχος είναι να προσεγγίσουν οι μαθητές το φαινόμενο της μετανάστευσης ως ένα οικονομικό και κοινωνικό γεγονός που χαρακτήρισε την Ελλάδα αλλά και ως τοπικό γεγονός που χαρακτήρισε τα Κύθηρα. Αυτό θα γίνει μέσα από την ανάληψη προφορικών μαρτυριών οι οποίες θα αποτελέσουν ένα συγκροτημένο και συνεκτικό αρχείο συνεντεύξεων το οποίο θα μπορεί να συμβάλει στην ανασύσταση της ιστορίας της μετανάστευσης στο νησί και να αξιοποιηθεί για μουσειακή και οπωσδήποτε για αρχειακή χρήση. Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να σημειωθεί η συνεργασία του προγράμματος «Κύθηρα: Ιστορίες που χτίζουν γέφυρες» με τους «Φίλους Μουσείων Κυθίων».

Ο δεύτερος στόχος είναι να ακούσουν οι μαθητές από τους ίδιους τους πρωταγωνιστές την ιστορία της μετανάστευσης του νησιού τους, να ακούσουν, δηλαδή, βιογραφικές συνεντεύξεις ακόμα και από άτομα της οικογένειας ή της γειτονιάς τους. Αυτοί οι μέχρι τότε γνωστοί άγνωστοι θα αποκτήσουν φωνή που θα χρωματίσει τη διδασκαλία και τη μάθηση. Η ανθρώπινη βοή που ακούει αν πλησιάσει το αυτί σου στα βιβλία της ιστορίας θα ξεκαθαρίσει, θα γίνει ανθρώπινη ιστορία που θα συνδεθεί με άλλες και όλες μαζί θα γίνουν αφετηρία για διερεύνηση και δημιουργία που θα αποτυπώνεται σε συνεργατικά μαθητικά έργα μέσα στο σχολείο.

Ένα τέτοιο έργο βρίσκεται σε εξέλιξη στα σχολεία Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Κυθίων αυτή την περίοδο στο πλαίσιο του προγράμματος «Κύθηρα: Ιστορίες που χτίζουν γέφυρες» σε συνεργασία με «Φίλους Μουσείων Κυθίων». Το έργο ονομάζεται «Τα πορτρέτα του μετανάστη» και έχει στόχο να φέρει τα παιδιά περισσότερο κοντά στην προφορική ιστορία και επομένως να τα μετατρέψει σε μικρούς ερευνητές που παράγουν ιστορική γνώση ως αποτέλεσμα μιας ανακαλυπτικής διαδικασίας.

Η προφορική ιστορία γράφεται γύρω από τους ανθρώπους. Αυτό που επιδιώκουμε είναι να ζωντανέψουμε την ιστορία. Να δώσουμε φωνή στους μέχρι τώρα αφανείς της ιστορίας, όπως είναι οι μετανάστες και να αλληλέξουμε τον τρόπο που βρήκαμε το παρελθόν. Συγκεντρώνοντας μαρτυρίες/ιστορίες ζωής μαθαίνουμε ότι όλοι έχουν μια φωνή, που όσο ατομική και αν φαίνεται, αντικατοπτρίζει την εποχή τους και αποτελεί μέρος της ιστορίας του τόπου τους.

Η συγκεκριμένη μαθητική δράση έχει σκοπό να εξανθρωπίσει την εμπειρία της μετανάστευσης. Οι μαθητές μας καλούνται να αναζητήσουν στην οικογένειά τους, ακόμα και στην γειτονιά τους, ένα πρόσωπο το οποίο έχει ζήσει την εμπειρία της μετανάστευσης και θέλει να μοιραστεί γεγονότα, συναισθήματα ή καταστάσεις τα οποία συνδέονται με αυτό το γεγονός της ζωής του.

Η εμπειρία της μετανάστευσης είναι σημαντική για όποιον την έχει ζήσει ανεξάρτητα από την χώρα που ξεκίνησε και από τον τόπο που επέλεξε να εγκατασταθεί. Κάθε μετανάστης μπορεί να γίνει μάρτυρας και να αφηγηθεί μία σπουδαία

Φωτογραφία - γράμμα του Μιχάλη Πρωτοψάλητη προς την μητέρα του το 1966. Όταν επέστρεψε στην Ελλάδα ήταν πια 36 ετών. Είχε μείνει στην Αυστραλία 22 χρόνια.

ιστορία.

Κάθε μαθητής θα καταγράψει την μαρτυρία που έχει να του αφηγηθεί ο δικός του μάρτυρας, ο δικός του «μετανάστης». Αυτό που τελικά θα προκύψει θα είναι μία ιστορία, ένα κείμενο, γραμμένο από τα παιδιά στο οποίο θα παρουσιάζουν τον δικό τους μετανάστη, τον δικό τους μάρτυρα.

Με τον τρόπο αυτό οι μαθητές μας γίνονται μικροί ιστορικοί φέρνοντας στο σχολείο μία αυθεντική πηγή για να συζητήσουν και να μάθουν για το φαινόμενο της μετανάστευσης μέσα από τις ιστορίες των ανθρώπων που την έζησαν.

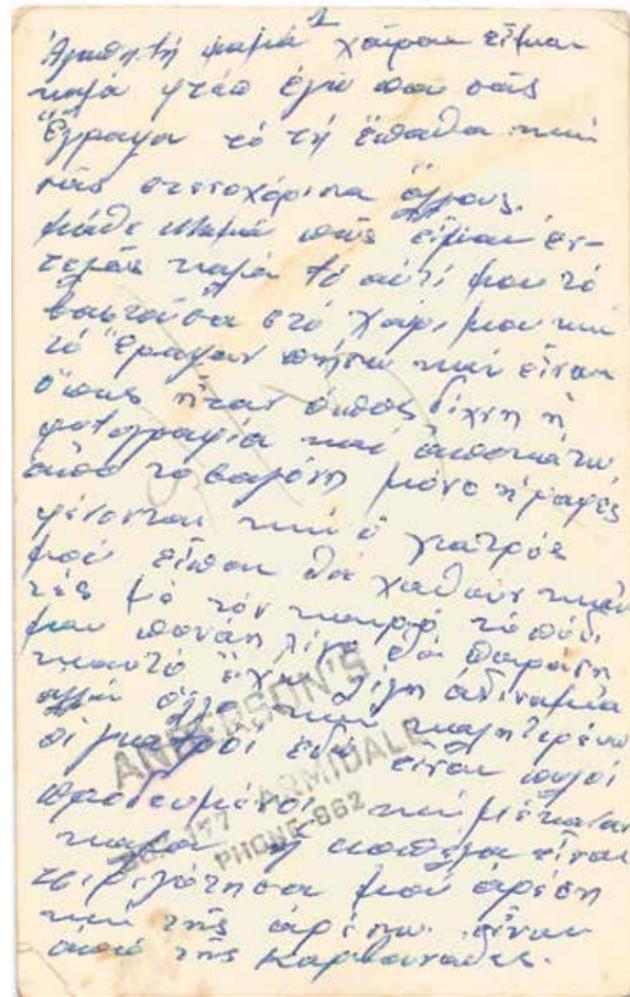
Κάθε μετανάστης που ζει στα Κύθηρα θα ακουστεί και θα γίνει μέρος ενός συνόλου αφηγήσεων που προσθέτει ερμηνείες και οπτικές στο φαινόμενο της μετανάστευσης. Τελικός στόχος είναι όλες οι ιστορίες να μπουν η μία δίπλα στην άλλη αποτελώντας ένα αφηγηματικό μωσαϊκό που θα παρουσιαστεί σε έκθεση στους «Φίλους Μουσείων Κυθίων». Μέχρι σήμερα, στο αρχείο του προγράμματος βρίσκονται εννιά προφορικές μαρτυρίες Κυθίων που μετανάστευσαν στην Αυστραλία

«ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ»

Η περιήγηση στη βραχονησίδα της Χύτρας, με τα υπέροχα νερά και χρώματα, καθώς και σε άλλες παραλίες του νησιού με το θρυλικό, πια, πλοίο «Αλέξανδρος» είναι μια εμπειρία που δεν πρέπει να χάσετε.

Θαλασσινές εκδρομές. Η κράτηση θέσης είναι απαραίτητη. 6974-022079

και τώρα έχουν επιστήσει στην πατρίδα τους. Αυτοί είναι: η Ευανθία Δούβρη-Πρωτοψάλητη, ο Αθανάσιος Ζαντιώτης, ο Δημήτρης Ζαντιώτης, ο Μανώλης Κασσιμάτης, ο Δημήτρης Λουράντος, ο Δημήτρης Παυλιάνης, ο Μιχάλης Πρωτοψάλητης, ο Φίλιππος Σκιάβος, η Βασιλική Χλέντζου.

Ο Φίλιππος Σκιάβος θα θυμηθεί όμορφες ιστορίες μέσα στο καράβι που πήγαινε αυτόν και την οικογένειά του στην Αυστραλία. «Είς το καράβι μέσα με έβαλαν και τραγούδησα ένα τραγούδι... πάνω στην άμμο την ξανθή γράψαμε τ' όνομά της, ωραία που φύσηξε ο μπάτης και σβήστηκε η γραφή».

Ο Μανώλης Κασσιμάτης θα θυμηθεί, μεταξύ άλλων, και εκείνους που περίμεναν στο λιμάνι τις «νύφες» να κατεβούν από το καράβι. Ο ίδιος θα μιλήσει για τις 15-16 ώρες δουλειάς κάθε ημέρα.

Η Ευανθία Δούβρη-Πρωτοψάλητη θυμάται τον πατέρα της να περιμένει στο λιμάνι την γυναίκα του με τα παιδιά του και να τρέχει προς το μέρος τους με τα χέρια σηκωμένα και να τις αγκαλιάζει. Ο Δημήτρης Λουράντος μιλάει για την δουλειά που έκανε στην Αυστραλία, την δουλειά του σερβιτόρου γιατί ήξερε αγγλικά.

Ο Μιχάλης Πρωτοψάλητης μιλάει για την απόφαση των γονιών του να τον στείλουν στην Αυστραλία για να βοηθήσει την οικογένεια. «Ούτε ήξερα πόσο θα μείνω στην Αυστραλία, ούτε τι δουλειά θα έκανα... όλα ήτανε στο όνειρο».

Κάθε συνέντευξη μία ιστορία ζωής.

Ευχαριστούμε θερμά τους μάρτυρες. Και βέβαια ευχαριστούμε το ίδιο θερμά τους εκπαιδευτικούς που τους προσέγγισαν και πήραν τις συνεντεύξεις, σε κάποιες περιπτώσεις μαζί με τους μαθητές τους.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα *Κύθηρα: Ιστορίες που χτίζουν γέφυρες* συνεργάζεται με την Ένωση Προφορικής Ιστορίας και το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο μέσω του Μεταπτυχιακού Προγράμματος *Δημόσια Ιστορία*. Ακόμα υποστηρίζεται από τον Κυθηραϊκό Σύνδεσμο Αθηνών μαζί με το Ίδρυμα Αρώνη Αυστραλίας.

Επιπλωμένες Κατοικίες στην ενδοχώρα των Κυθίων

Μαριάννα Χαηλιά Λούνα

+30 210 98 40 326
+30 6932 29 41 69
e-mail: mahalkia@otenet.gr
www.houseinkythira.com
Houses in Kythira

Το Σπίτι στα Δόκανα

Το Σπίτι στο Κεραμωτό

Το Σπίτι στο Κεραμωτό Green Key

Από τη 1.00 το μεσημέρι σερβίρουμε εκλεκτό σπιτικό φαγητό!

TRATTAMENTO
GREEK RESTAURANT

Kapsali - Kythira - tel: +30 27360.37226
info@trattamento.gr - https://trattamento.gr

ΣΑΝ ΤΗΝ... ΖΕΡΒΙΑ ΜΕΛΙΣΣΑ

του Γιάννη Πρωτοψάλη

ΣΤΙΣ ΑΚΤΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ, και ιδίως στις δικές μας, της ανατολικής πλευράς, έχουν αναπτυχθεί από την αρχαιότητα πολλοί σπουδαίοι πολιτισμοί που δημιούργησαν μέσα στους αιώνες λαμπρά επιτεύγματα στον τεχνικό και πνευματικό πολιτισμό. Ναυτικοί, έμποροι, ακόμα και στρατιώτες, ένωσαν πολλές φορές αυτούς τους πολιτισμούς μεταφέροντας ή επιβάλλοντας γνώσεις, εμπειρίες, τέχνες, ήθη και έθιμα. Τα Κύθηρα, στο κέντρο της Ανατολικής Μεσογείου, δεν θα μπορούσαν να μην δεχτούν επιρροές από όλα αυτά τα θρησκευτικά, καλλιτεχνικά και επιστημονικά στοιχεία της ευρύτερης περιοχής.

ΦΩΤΟ ΤΗΣ ΒΕΝΙΑΣ ΚΑΡΟΛΙΔΟΥ

Ένα από τα πιο κοινά παραγωγικά και διατροφικά στοιχεία σε όλους τους λαούς της Μεσογείου είναι η μελισσοκομία· και μάλιστα, η ανάπτυξη της συναρτάται όχι μόνο με μελισσοκομικές τεχνικές αλλά και με καλλιτεχνικές εμπνεύσεις. Η παρατήρηση της ζωής της κυψέλης και η αναγνώριση της πολυτιμης προσφοράς της Μέλισσας στη φύση και τον άνθρωπο έγιναν αφορμή για τη θεοποίησή της. Πολλές ανθρώπινες δραστηριότητες συνδέονται με τη ζωή και τη συμπεριφορά των μελισσών· αλλά και με τα προϊόντα της μέλισσας, με κυρίαρχο το μέλι, που πάντα ήλπιαν και ήλπιούν οι άνθρωποι.

- Οι Ρωμαίοι θέλοντας να αναδείξουν την ωραιότητα και την γλυκύτητα της θεάς των Κυθίων, της Αφροδίτης, την συνδέουν με το μέλι που παράγει το νησί της και της δίνουν το επίθετο «μελιένια θεά».
- Στις σχέσεις και στον γάμο είναι απαραίτητο το μέλι και οι ευχές που σχετίζονται με τις μέλισσες. Μετά το μυστήριο η πεθερά υποδέχεται τη νύφη στο σπίτι της, που θα γίνει στο εξής και δικό της σπίτι, δίνοντάς της να φάει ψωμί ζυμωμένο με μέλι ή μερικές φορές σκέτο μέλι και της εύχεται να είναι η ζωή τους γλυκιά σαν το μέλι και το σπίτι τους να το γεμίζουν με αγαθά όπως οι μέλισσες την κυψέλη τους.
- Ένα πολύ διαδεδομένο έθιμο είναι οι τηγανίτες του Αγίου Ανδρέα. Σε όλα τα σπίτια φυλάει λίγο μέλι για την εορτή του Αγίου Ανδρέα στις 30 Νοεμβρίου. Εκείνη την ημέρα οι νοικοκυρές, πρωί - πρωί φτιάχνουν τηγανίτες και τις περιχύνουν με μπόλικο μέλι. Αν δεν το κάνουν αυτό, ο Άγιος Ανδρέας θα τους τρυπήσει το τηγάκι.

Το μέλι, όμως, είναι επίσης γνωστό και ευρέως αποδεκτό και για τις άριστες φαρμακευτικές και θεραπευτικές του ιδιότητες· με το απαραίτητο τελετουργικό όμως.

Η μέλισσα και η μελισσοκομία πάντα ασκούσαν μια ιδιαίτερη γοητεία όχι μόνο σε όσους ασχολούνται με την παραγωγή μελιού αλλά και σε όσους μελετούν τον πολιτισμό ή την κοινωνία του ανθρώπου. Η κοινωνία, η οργάνωση, η κατανομή ρόλων και η εργατικότητα του σμήνους είναι αξιοθαύμαστα.

Όταν στα Κύθηρα χρησιμοποιούσαν ακόμα τις παραδοσιακές κυψέλες (κοφίνια, πήλινες γούρνες, κάθηκα) και για κρηθοφορείς, τα αδονάκια (μικρά ξύλινα πηχάκια που επάνω τους στήριζαν οι μέλισσες τις κηρήθρες), κάποια μελισσοκομία που ήταν πολύ πιο εργατικά και αποδοτικά, χτίζανε τις κηρήθρες κάθετα στους κρηθοφορείς. Έτσι γινόταν πιο δύσκολος ο τρύγος και τα τσιμπήματα πάρα πολλά· η απόδοση όμως ήταν πολύ καλύτερη. Αυτές οι μέλισσες λέγονταν “Ζερβίες” (Ζερβία μέλισσα: αυτή που χτίζει τις κηρήθρες Ζερβά, δηλ. ανάποδα). Όταν λοιπόν μια γυναίκα είναι αποδοτική στην δουλειά της, έχει σβεητάδα γλυκύτητα αλλά και τσαγανό όπου χρειάζεται, λέμε στα Κύθηρα: «αυτή είναι σαν τη Ζερβία μέλισσα».

Στις μέρες μας που πολλές παραδόσεις λησμονούνται και οι αξίες του παλιού κόσμου χάνονται μέρα με τη μέρα. Ονειρεύομαι ένα

Στη θρησκευτική παράδοση και συνείδηση των Κυθίων, οι μέλισσες είναι αυτές που έστειλε η Παναγία για να προστατέψουν το μοναστήρι της από πειρατική επιδρομή. Κακή Μέλισσα την αποκάλεσαν οι πειρατές και έτσι πήρε το όνομα «Παναγία, η Κακή Μέλισσα». Οι Κυθίοι πιστεύουν ότι το μέλι που παράγεται στο νησί τους έχει την ευλογία της Παναγίας Μυρτιδιώτισσας και της Αγίας Μόνης και το θεωρούν ως το καλύτερο που υπάρχει. Σαν αντίδωρο κάποιοι μελισσοκόμοι προσφέρουν τον κηρό για την κατασκευή κεριών για τα Ιερά προσκυνήματα.

Τσιρίγο να ζει και να δουλεύει, να συνεργάζεται και να προοδεύει σαν τις Ζερβίες μέλισσες. Χωρίς να παραδίδεται στα δύσκολα, χωρίς να εγκαταλείπει την προσπάθεια και πάντα ξεπερνώντας τα εμπόδια με επινοητικότητα και υψηλή ποιότητα. Σαν Ζερβία μέλισσα.

ΠΟΤΕ ΔΕΝ
ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΑ

Το 2002, δύο μέλη της East London Late Starter Orchestra (ELLSO), αναζητώντας έναν ειδηθητικό τόπο στην Ελλάδα για να οργανώσουν μουσικά μαθήματα, ανακάλυψαν τα Κύθηρα. Το γεγονός ότι υπήρχε στο νησί ένας συνθέτης, ένα συγκρότημα πνευστών, μια ενεργή σκηνή τέχνης και ένα παραθαλάσσιο αμφιθέατρο συνήγορησαν στην τελική απόφαση. Έκτοτε, τα μαθήματα πραγματοποιούνται κάθε χρόνο τον Μάιο, με μεγάλη συμμετοχή.

Η ορχήστρα Allcomers Music είναι αφοσιωμένη στην ενθάρρυνση και υποστήριξη της συμμετοχής στην τέχνη, ανεξάρτητα από ηλικία και προηγούμενη εμπειρία. Το να μάθει κανείς να παίζει ένα όργανο και να παίζει μουσική με άλλους είναι ένα από τα πιο ανταποδοτικά ταξίδια που μπορεί να κάνει κανείς στη ζωή του.

Η δημιουργία της Κοινοτικής Ορχήστρας Εγχόρδων Κυθίων το 2019, αποτελεί ζωντανό παράδειγμα της παραπάνω αντίληψης.

Η Κοινοτική Ορχήστρα Εγχόρδων Κυθίων είναι πάντα ανοιχτή σε νέες συμμετοχές. **Επικοινωνήστε με την Λιά Λουκίδη, 698 445 6911 leah.mad@hotmail.com**

Ο ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΚΥΘΗΡΩΝ

του Μπασιακούλη Αλέξανδρου

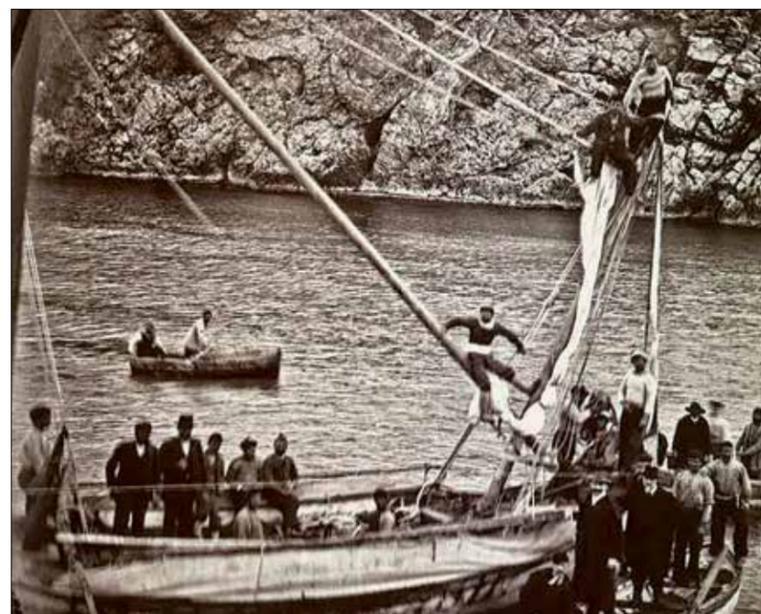
Διπλωματούχος Μηχανολόγος Μηχανικός, Μέλος του Διεπιστημονικού Κέντρου Έρευνας & Προβολής του Μηχανισμού των Αντικυθίων "Ιωάννης Σειραδάκης"

ΠΟΙΟΣ ΘΑ ΤΟ ΦΑΝΤΑΖΟΤΑΝ ότι τα Αντικύθηρα, αυτό το μικρό κομμάτι γης μεταξύ Αιγαίου και Ιονίου πελάγους, έμελλε να αποτελέσει ένα από τα πιο δυνατά brand names σε όλο τον κόσμο...

Ένα τυχαίο γεγονός, ένα ναυάγιο του 1ου αιώνα π.Χ., ήταν ένα από τα μεγαλύτερα δώρα στη σύγχρονη αρχαιολογία. Στο ναυάγιο αυτό, πέρα από τα πολυτιμα αγάλματα και καλλιτεχνήματα, ένας περίπλοκος μηχανισμός περιέμενε υπομονετικά 2000 χρόνια για να ανακαλυφθεί. Ώσπου στις αρχές του 20ου αιώνα, Σύμιοι σφουγγαράδες ανακάλυψαν το ναυάγιο και ανέσυραν τον μηχανισμό, σχεδόν αποθρυμμένο και κατακεραματισμένο.

Από τότε μέχρι σήμερα, πολλοί ερευνητές έχουν μελετήσει και γοητευθεί από αυτό το μοναδικό εύρημα, μεταξύ αυτών και η ομάδα διερεύνησης του μηχανισμού των Αντικυθίων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, η οποία από το 2023 πήρε τη μορφή ερευνητικού κέντρου με την επωνυμία «Διεπιστημονικό Κέντρο Έρευνας & Προβολής του Μηχανισμού των Αντικυθίων, Ιωάννης Σειραδάκης». Η ομάδα της Θεσσαλονίκης έχει μελετήσει, σχεδιάσει και κατασκευάσει τα πλέον πιστά και λειτουργικά αντίγραφα, τα οποία εκτίθενται σε πολλά μουσεία ανά τον κόσμο αλλά και ιδιωτικές συλλογές.

Η πορεία όμως της έρευνας θα μπορούσε να παραλληλισθεί με το ρωμαϊκό καράβι που πάλευε με τα κύματα έξω από τα Αντικύθηρα, με μόνη διαφορά ότι το δεύτερο ναυάγησε. Σε μία Ελλάδα που πάσχιζε να βγει από την κρίση, η ομάδα της Θεσσαλονίκης προώθησε και χρηματοδότησε την έρευνά της σε πολύ μεγάλο βαθμό από ίδιους πόρους. Η παντελής έλλειψη κονδυλίων από το κράτος οδήγησε στη σκέψη της εμπορικής αξιοποίησης του μηχανισμού των Αντικυθίων, ώστε να μπορέσουν να χρηματοδοτηθούν δύο διδακτορικές διατριβές, καθώς επίσης και η κατασκευή πολλών αντιγράφων του μηχανισμού.

Η Καλλιόνη, το πλοίο του καπετάνιου Κοντού που ανέσυρε το ναυάγιο και τον μηχανισμό

Η εμπορική αξιοποίηση όμως άρχισε να αποκτά τη δική της ερευνητική αξία, καθώς τα μέλη της ομάδας άρχισαν να διερωτώνται για τους τρόπους διάδοσης της γνώσης και τα κατάλληλα μέσα προβολής, πάντα με πρωταρχικό γνώμονα τον σεβασμό στον ίδιο τον μηχανισμό.

Η ποιότητα και η πιστότητα ήταν πυξίδα για τη δημιουργία όλων των προϊόντων που έχουν σχεδιαστεί, με τελευταίο και κορυφαίο στη λίστα το κόμικ του μηχανισμού των Αντικυθίων, το οποίο με απλό, κατανοητό και ευχάριστο τρόπο ταξιδεύει τους αναγνώστες στην ιστορία του μηχανισμού. Τελευταίος κρίκος στην αλυσίδα δόου αυτού του εγχειρήματος, είναι οι συνεργάτες της ομάδας, που με αγάπη και αφοσίωση πηλασιώνουν και οδοιπλώνουν αυτή την προσπάθεια. Στο όμορφο νησί των Κυθίων το βιβλιοπωλείο **ο Βιβλιόγατος**, στη Χώρα και στο **Λιβάδι** (2736037077, 6932756614), αποτελεί τον αποκλειστικό αντιπρόσωπο των προϊόντων του μηχανισμού των Αντικυθίων στην ευρύτερη περιοχή. Κάθε επισκέπτης του νησιού αξίζει να επισκεφθεί, να γνωρίσει και να αξιολογήσει αυτά τα μικρά κομμάτια ιστορίας.

www.AntiMech.com, www.Redlane.eu
info@antimech.com

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΥΘΗΡΩΝ

Με τη συμπλήρωση 100 χρόνων από την ίδρυση του Γυμνασίου Κυθήρων (1921-2021) η Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών χρηματοδότησε δύο εκδόσεις:

Κούλα Κασσιμάτη, Ελένης Χάρου-Κορωναίου: *Εκατό χρόνια από την ίδρυση του Γυμνασίου Κυθήρων (1921-2021)*, έκδοση 2022.

Παρουσιάζεται το ιστορικό ίδρυσης του Γυμνασίου Κυθήρων, η κατασκευή του Διδακτηρίου, η λειτουργία και δράση του τα εκατό αυτά χρόνια, εκτενής βιογραφία του Σπύρου Στάθη πρωτεργάτη της ιδέας της δημιουργίας του Γυμνασίου και της κατασκευής του Διδακτηρίου και τις μνήμες 25 μαθητών του Γυμνασίου διαχρονικά αυτής της περιόδου, από τη Γυμνασιακή τους ζωή.

Κούλα Κασσιμάτη: *Βιώματα και συναισθήματα των μαθητών του Γυμνασίου Κυθήρων στα 100 χρόνια λειτουργίας του (1921-2021)*, έκδοση 2023.

Η περίοδος των 100 χρόνων χωρίστηκε σε τρεις ενότητες σύμφωνα με γεγονότα που επηρέασαν την ελληνική εκπαίδευση και τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν. Οι μαθητές/τριες κάθε ενότητας ανακάλεσαν στη μνήμη τους ό,τι είχε εγχαραχθεί στη συνείδησή τους από την γυμνασιακή (και ηυκειακή) τους ζωή. Ειδικότερα αναφέρθηκαν στο οικονομικό και κοινωνικό περιβάλλον καθώς τα βιώματα και συναισθήματά τους επηρεάστηκαν από τις συνθήκες που βίωσαν και τους επηρέασε στη δημιουργία φιλοδοξιών και προσδοκιών για τη μετέπειτα ζωή τους. Μεγάλο μέρος των αναμνήσεων περιστρέφονται γύρω από τον μικρόκοσμο του σχολείου, τους καθηγητές και συμμαθητές τους και στην εκπαιδευτική πρακτική. Η σύγκριση των τριών ενότητων έφερε στην επιφάνεια τις συγκλίσεις και αποκλίσεις και ερμηνεύθηκαν από την περιρρέουσα ατμόσφαιρα της κάθε ενότητας. Και τα δύο βιβλία δια φωτίζουν όσους πέρασαν από αυτό το Γυμνάσιο στα 100 χρόνια λειτουργίας του αλλά και κάθε Κυθήριο που επιθυμεί να γνωρίσει την ιστορία αυτού του θεσμού που για το Νησί μας ήταν το σημαντικότερο έργο του 20ού αιώνα.

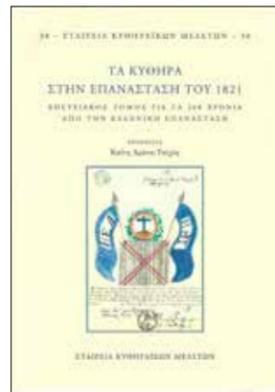
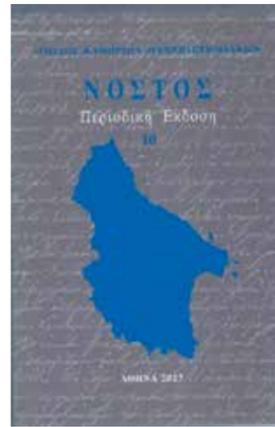
ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

Ο επετειακός αυτός τόμος εκδόθηκε από την Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών για τον εορτασμό των 200 χρόνων από την Ελληνική Επανάσταση. Πρόκειται για έναν καθαίσατο τόμο που περιέχει έγχρωμες εικόνες, χάρτες και αρχαικά έγγραφα και έχει επιμεληθεί η Πρόεδρος της Ε.Κ.Μ, Καίτη Αρώνη-Τσίχλη.

Με τις δώδεκα μελέτες που περιλαμβάνει ο τόμος αναδεικνύονται ενδιαφέρουσες όψεις για την συμμετοχή Κυθηρίων στην Επανάσταση του 1821 μέσα από άγνωστες μέχρι στιγμής πηγές.

Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στο Σύνταγμα και στον θούριο του Ρήγα με έμφαση στο χειρόγραφο που βρέθηκε στο αρχείο του γυμνασιάρχη Σπύρου Στάθη (Κ. Μεγαλοκονόμος). Αναδεικνύονται άγνωστοι μέχρι σήμερα Κυθηριοί που πολεμούσαν κατά τον Αγώνα καθώς και άγνωστοι Κυθηριοί που έδρασαν ως μέλη της Φιλικής Εταιρείας (Κ. Αρώνη-Τσίχλη). Διερευνώνται οι πνευματικές διεργασίες που ελάμβαναν χώρα στον χώρο των Επαναστών σε μια εποχή που χαρακτηρίζεται για την μετάβαση στη νεωτερικότητα, ήδη από τα τέλη του 18ου αιώνα και ανιχνεύεται η διαμορφούμενη ταυτότητα των κατοίκων των Ιονίων (Γ. Λεοντσίνης) ενώ αναλύεται η έννοια της ελευθερίας μέσα από το έργο του Κυθηρίου Θ. Στάθη-Μπιρμπιλιού (Ε. Λεοντσίνης). Επισημαίνονται οι μεταναστευτικές ροές από και προς τα Κύθηρα αποκαλύπτοντας στοιχεία ακόμη και για πρόσφυγες Οθωμανούς που είχαν καταφύγει στα Κύθηρα από τις εξεγερμένες περιοχές καθώς και για τους Κυθηριούς οικονομικούς μετανάστες προς τα μεγάλα παροικιακά κέντρα του Ελληνισμού (Κ. Κασσιμάτη), καταγράφονται η σχέση των Κυθηρίων με τον οθωμανοκρατούμενο ελληνικό χώρο (Κ. Τσάχτας) καθώς και οι σχετικές απόψεις γύρω από τη διαμονή στην Αγία Μόνη του Θ. Κολλοκοτρώνη (Ε. Καλλιγέρος). Γίνεται αναφορά στην εκπαιδευτική διαδικασία στα Κύθηρα κατά την εποχή της Επανάστασης και στον μεγάλο αριθμό μαθητών από τη επαναστατημένη Ελλάδα που φοιτούσαν στα σχολεία των Κυθηρίων (Θ. Κουκούλης) καθώς και σε διαπρεπείς πρόσφυγες που είχαν καταφύγει στα Κύθηρα κατά την Επανάσταση (Ε. Χάρου-Κορωναίου). Επίσης γίνεται αναφορά στην παρουσία Ευρωπαίων περιηγητών και καλλιτεχνών στον Επαναστατικό χώρο με παράλληλη ανάδειξη των εικαστικών έργων τους (Γ. Τσίχλης) καθώς και στις απόψεις και μαρτυρίες διπλωματών και περιηγητών για τα Επτάνησα και ειδικότερα για τα Κύθηρα της εποχής εκείνης (Κ. Γκοτσιάνης). Στο τελευταίο άρθρο του τόμου, υπό μορφή επιλόγου, γίνεται αναφορά στις Ελληνίδες του 1821, που για πολλή γενιές απουσίαζαν από το ιστορικό αφήγημα της Επανάστασης, εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων όπως η Μπουμπουλίνα ή η Μαντώ Μαυρογένους (Κ. Αρώνη Τσίχλη-Μ. Μαλιάνου).

Τα Κύθηρα συμμετείχαν και αυτά στον μεγάλο ξεσηκωμό και με τον επετειακό αυτόν τόμο για το 1821 δια φωτίζεται η συμμετοχή και η δράση των Κυθηρίων στον Αγώνα της ανεξαρτησίας.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΥΘΗΡΙΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ «ΝΟΣΤΟΣ»

Από το 2002 που κυκλοφόρησε το πρώτο τεύχος της περιοδικής έκδοσης του Ομίλου Κυθηρίων Πανεπιστημιακών ο ΝΟΣΤΟΣ –που σημαίνει επιστροφή στον γενέθλιο τόπο– έχουν περάσει παραπάνω από 20 χρόνια και σ' αυτό το διάστημα εκδόθηκαν 10 τεύχη και το τελευταίο το 10ο κυκλοφόρησε στο τέλος του 2023.

Η ιδέα της έκδοσης του ΝΟΣΤΟΥ ήταν του τότε προέδρου του Ομίλου καθ. Νίκου Πετρόχειλου, ο οποίος επιμελήθηκε το πρώτο τεύχος, ενώ για τα υπόλοιπα εννέα την επιμέλεια ανέλαβε η καθ. Κούλα Κασσιμάτη.

Στα 10 τεύχη δημοσιεύθηκαν 90 εργασίες από 41 συγγραφείς κυρίως από μέλη του Ομίλου, αλλά και άλλους επιστήμονες. Σ' αυτούς περιλαμβάνονται 17 άτομα που ήταν εισηγητές σε δυο ημερίδες: (α) Βενετία – Κύθηρα που έγινε στη Βενετία το 2002 και είχε 9 εισηγητές και (β) Για τους Συνεταιρισμούς στα Κύθηρα το 2017 με 8 εισηγητές. Από τις 90 εργασίες οι 70 αναφέρονται άμεσα στα Κύθηρα και οι υπόλοιπες 20 σε άλλες θεματικές πολιτιστικού και φιλολογικού ενδιαφέροντος. Οι εργασίες αυτές ομαδοποιούνται στις ακόλουθες θεματικές: (α) Ιστορικά θέματα, (β) Κοινωνικά, (γ) Οικονομικά, (δ) Πολιτισμικά, (ε) διάφορα, (στ) Βιογραφίες σημαντικών Κυθηρίων και άλλων που συνδέθηκαν με το Νησί μας.

Όλες οι εργασίες στηρίχθηκαν σε υλικό α) από το Ιστορικό Αρχείο του Κάστρου Κυθήρων, άλλων αρχείων από τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και τη Μαρκιανή Βιβλιοθήκη της Βενετίας, (β) από ιδιωτικά αρχεία. (γ) από επιτόπιες έρευνες και (δ) από τον Τύπο της εποχής.

Οι τίτλοι εργασιών σε κάθε τεύχος παρατίθενται στο τέλος του 10ου τεύχους και εκεί φαίνεται ο πλούτος των θεμάτων με τα οποία καταπιάνθηκαν συγγραφείς του ΝΟΣΤΟΥ, ο πληοραθισμός στις οπτικές από τις οποίες αντιμετωπίστηκαν αυτά τα ζητήματα και η προσέγγιση γεγονότων που σημάδεψαν τη χώρα μας και το Νησί μας. Αποτελούν ένα στέρεο έδαφος στο οποίο μπορούν να πατήσουν εκείνοι που στο μέλλον θέλουν να ασχοληθούν με τα Κύθηρα από πολλές οπτικές: ιστορικής, κοινωνικής, οικονομικής, πολιτικής και πολιτιστικής ζωής τους. Είναι μία πλούσια παρακαταθήκη για όλους τους Κυθηριούς που αγαπούν το Νησί τους.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΚΑΙ ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΥΘΗΡΑ

Το βιβλίο της Κούλας Κασσιμάτη με τίτλο *Μεταναστεύσεις από και προς τα Κύθηρα τον 20ό αιώνα: Οι Κυθηριοί στην Αυστραλία και οι Αθβανοί στα Κύθηρα*, ιδιαίτερα για τους Κυθηριούς της Αυστραλίας, εξετάζει 16 Κυθηριούς που έφυγαν από το νησί την περίοδο 1920-1960 (πρώτη γενιά) και 15 παιδιά τους που γεννήθηκαν και ζουν στην Αυστραλία (δεύτερη γενιά). Για την πρώτη γενιά ερευνηθήκαν:

- η οικονομική και κοινωνική ζωή στα Κύθηρα αυτή την περίοδο
- το ταξίδι προς την Αυστραλία που ήταν μια περιπέτεια
- η ζωή τους στη νέα πατρίδα, ιδιαίτερα τα πρώτα χρόνια της μετανάστευσής τους

Για τη δεύτερη γενιά η προσοχή στράφηκε:

- στην Ελληνική τους ταυτότητα -γλώσσα, θρησκεία, ήθη, έθιμα
- τη θέση που είχαν τόσο στην Κυθηραϊκή κοινωνία όσο και στην Αυστραλιανή.

Οι διηγήσεις τόσο της πρώτης όσο και της δεύτερης γενιάς είναι συγκλονιστικές. Αν το βιβλίο αυτό μεταφραστεί στα Αγγλικά θα μπορούν τα παιδιά των Κυθηρίων δεύτερης και τρίτης γενιάς, να μάθουν τη ζωή και τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι πατεράδες και οι παππούδες τους.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΟΛΑ ΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΝΟΣΤΟΣ»
ΔΙΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΩΝ ΚΥΘΗΡΩΝ

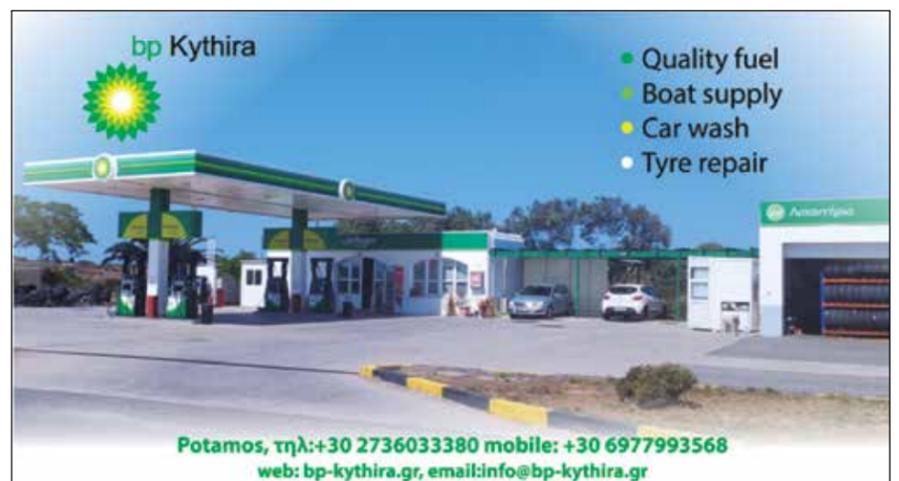
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΥΘΗΡΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
(ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 5, ΑΘΗΝΑ, 210 3832806)

STAVROS

Κυθηραϊκά προϊόντα ποιότητας
Quality Kytherian products

Φατουράδα • αμυγδαλωτά
γλυκά κουταλιού • λαδοπαξιμάδα
μαρμελάδες • βότανα • μάντολες
θυμαρίσιο μέλι • άνθος αλατιού

CHORA (κοντά στο Αρχαιολογικό Μουσείο)
e-mail: stemm@hotmail.gr
27360-31857, 6976 680884

Land for Sale Diakofti Kythera

For sale by expressions of interest. Submit any offers for consideration by owners.

All enquiries and expressions of interest should be directed to:

Ms Kyriaki Emmanouil Kassimatis
Real Estate Agent
Livadi, Kythera
Greece 80100
office: +30 27360 31735
mobile: +30 6944 889838
email: realkas@otenet.gr

Land for Sale in ever-popular Diakofti

- 10 building blocks available for immediate sale
- sizes ranging from 361.49m² to 1098.37m²
- most properties are on prime land on or very close to the waterfront
- all with superb sea views
- furthest block from the sea is 200 metres

Blocks of Land available for Sale

Lot No.	Within Building Block #	Approximate Size (m ²)	Comments
1	29 - Diakofti area	522	Entire & buildable
9	39 - Diakofti area	456	Entire & buildable
9A	39 - Diakofti area	465	Entire & buildable
10	39 - Diakofti area	426	Entire & buildable
11, 17 & 18	23 - Diakofti area	1098	Entire & buildable
19	23 - Diakofti area	405	Entire & buildable
20	23 - Diakofti area	401	Entire & buildable
Numerous Greek letters	20 - Diakofti area	361	Entire & buildable

PROPERTIES CAN BE USED FOR RESIDENTIAL OR COMMERCIAL PURPOSES SUBJECT TO PLANNING PERMISSION BEING GRANTED
A NUMBER OF PROPERTIES MAY BE CONSOLIDATED INTO A LARGER DEVELOPMENT

Kythera's unique history is due to its geographical location. Until the Corinth Isthmus opened in 1893, the island was located at the crossroads between the East and West and Africa making her strategically desirable. Over the centuries Kythera has been under the control of various empires – the Spartans and the Minoans in ancient times, and the Venetians, the French, the English and even the Russians in modern times. In 1860 the local population was around 60,000.

Neolithic to early Bronze Age

ca.5000 B.C. First evidence of human occupation, Aghia Sophia near Kalamos.
ca.2500 B.C. Minoanization of Kythera. Local traditions merge with those from Crete.

Late Bronze Age

ca.1500 B.C. Minoan Kastro and peak sanctuary at Aghios Georgios. This coastal Minoan settlement and rich sanctuary is the only recognised example of such a site outside of Crete.
ca.1100 B.C. According to the *Iliad* (X 266-71) when Amyntor son of Ormenus visited Scandeia, he gave Amphidamas of Kythera a boar's tooth helmet as a gift. Meanwhile Odysseas, who was travelling home to Ithaca, commenced his ten years of adventure and torment when he was blown off course in a tempest between Cape Malea and Kythera.

Classic and Hellenic Periods

453 B.C. The birth of Philoxenos. First non-mythological Kytherian known to history.
424 B.C. Kythera captured numerous times by Athens in Peloponnesian War, underscoring the strategic importance of the island's position in the wars between Sparta and Athens.
ca. 75 B.C. Vessel carrying sculptures and earliest known computer wrecked at Antikythera. The Antikythera mechanism has re-written our understanding of the technical achievements of the ancient world. Its recovery in 1901 was the world's first underwater archaeological excavation.

Roman to Byzantine Periods

992 Osios Theodoros settles on abandoned Kythera.

Venetian Period

1207 Start of almost 600 years of Venetian Occupation.
1537 Sacking of Aghios Demetrios (Paliochora) by Barbarossa. It took over 300 years for the population to return to pre-sacking numbers.

Modern Period

1797 End of Venetian rule.
1802 The ship *Mentor* carrying the Parthenon marbles sinks off Avlemonas. It took over two years for Marbles to be salvaged from the wreck.
1806 Theodoros Kolokotronis takes refuge on Kythera.
1809 Start of British rule.
1864 Kythera united with Greece.
1864 King George visits Kythera. In the late 19th century, overpopulation and a familiarity with British language, customs, trade and law make it easier for Kytherians to migrate throughout the British Empire and Americas.

20th century Period

May 1911 Greek prime minister Eleftherios Venizelos unveils statue of General Panos Koroneos in the Potamos plateia.
1941-1944 Wartime population of Kythera reached 30,000.
1945 - today Tens of thousands leave the island, make new homes in far flung corners of the world. Kytherian Diaspora approx 100,000, local population sits at around 3,700.
1978 Former Australian Prime Minister Gough Whitlam visits Kythera.
1993 Inaugural issue of *Kythera Summer Edition*.

Kytherian Associations

Kytherian Association of Australia <http://www.kytherianassociation.com.au>
Kytherian Association of Queensland <http://www.kytheraqld.org.au>
Kytherian Brotherhood of Queensland john@jka.com.au
Kytherian Society of California <http://www.ksoca.com>

Kythera Summer Edition kse.1993@yahoo.gr

THE OLIVE TREE has been a major source of sustenance in the Mediterranean since time immemorial. On Kythera, as in the rest of Greece, olive trees can be handed down from generation to generation even if the land they grow on changes hands. The oil, the fruit, the leaves and the wood all contribute in some way to the well-being of every member of our community. Last year due to extraordinary weather events -storms when the trees were in blossom, low rainfall and extended periods of extreme heat - the yield was so poor that some areas had nothing at all. These trees are sacred beyond words. They start to produce almost as soon as they are planted and can live for thousands of years. The drastic changes to our climate however, particularly a lack of rainfall, is something they cannot continue to endure. As we fly around the world enjoying the luxuries of choice, when we wash our cars, or build new houses and fill the swimming pools now checkering the island, it is imperative that we also consider the drying up of our springs and groundwater that have supported a crucial natural heritage that is now at great risk of disappearing.

Daphne Petrosilos

KYTHERANEWS™

Ομπρέλα
CAFE BRUNCH BAR

Ερατοσθένους 21, Παγκράτι 11635
ombrelacoffeebar@gmail.com
[@ombrela_cafe_brunch_bar](https://www.instagram.com/ombrela_cafe_brunch_bar)
213 047 0388

vilana studios

Kalamos, 80100 Kythera
2736.031910 - 6944.209409
vilanastudios@gmail.com
<https://vilanastudios.com>

Ψαροταβέρνα

Σωτηρης
Seafood Restaurant

Avlemonas, Kythera 80200
tel: 27360 33722
nikolaosbarous@gmail.com

Tread lightly and enjoy your summer!

Kythera Summer Edition supporting sustainable tourism for Kythera since 1993

Kythera Summer Edition

I LOVE KYTHERA stickers & souvenirs
exclusive to Vivliogatos bookstore in Livadi

Livadi, Kythera 80100
T: 2736037077 - E: kalligerospanos7@gmail.com

KOSTADINOS

Car Maintenance & Servicing / Car Rentals

Tel: 698 599 1846 / WhatsApp: 698 599 1846
email: kdinos@outlook.com
web: www.kdinos.com
Car Rentals: www.kdinos.com/rentals
facebook: KostaDinos

KYTHERA AT A GLANCE

How to get to Kythera

By sea from Neapoli • TRITON FERRIES, f/b PORFYROUSA Neapoli 27340-22644, 27340-23480, 6987.097954 • From Piraeus & Gytheion Aqua Jewel Sea Jets 27330-22207, 210-7107710 • By plane Olympic Air +30.210.3550500

Automatic dialing code 27360

Where to stay

Agia Pelagia - Pelagia Aphrodite Hotel 33926/6979.330086
- Studios Enastron, 39199
Potamos - Lidia Boutique Hotel, 31090, 6945.193970
Chora/Kapsali - +30.6947.627353
Dokana - Houses at Dokana, 6932.294169
Diakofti - Agnadi 33648/6948.623466
Kalamos - Vilana Studios 6944.209409
Pitsinades - Traditional Guesthouse Xenónas Fos ké Chóros 6980.729399

Rent a car

KostaDinos 6985.991846
Cerigo 31363 / 31030 / 6976-051279

Adventures on Kythera

Kapsali Alexandros Glass Bottom Boat 6974.022079
Potamos Pyrgos House Sea Kayak & Mountain Bike tours, Guided Walks 6989-863140
Kapsali Kythera Dive Centre Padi Scuba Diving 37400, 6944-314152

Where to eat

Avlemonas - Sotiris 33722
Kapsali - Magos 31407
Kapsali - Chrysopsaro 31032
Kapsali - Rakatzío 31886
Kapsali - Trattamento 37226
Karavas - Lemonokipos 33354
Livadi - Toxotis 31780
Livadi - Pierro's 31014
Mylopotamos - Platanos 33397
Pitsinianika - Chalokokou 34377
Potamos - Meltemi 33997

Coffee time

Livadi- Konomos 37333 - Zatheon 31754
Mylopotamos- Platanos 33397

Local products

Athimari - honey Mitata 6977.692745
Christoforos pure thyme honey, Kalokairines, 38100, 6937.010674
Maneas - general store 33308
Roussos - ceramics Kato Livadi/Chora 31124/31402
Stavros - fatourada, Chora 31857
Sym...Veni - local products, handmade souvenirs, Mylopotamos 34378
Toxotis - pasta, herbs, sea salt 31780

Greek cooking classes

Learn to cook traditional Kytherian cuisine under Elizabeth's expert guidance. Vilana Studios, Kalamos. 6944-209409

Art & Culture

Classical jazz piano nights. Pianist: Alexandros Kyriakopoulos at Waves & Wines, Agia Pelagia Friday 5/7, Sunday 18/8, 8.00 p.m.
Composer Panagiotis Leftheris presents his new work inspired by the poetry of ancient Greek lyric poet Pindar. Wednesday 31/7, Kato Chora - Mylopotamos.
Exhibition by Chorus Effect Maria Schina, Masha Zusman, Valery Bolotin, Thursday 1/8, Potamos
Manolis Mitsias concert, 5/8 Kato Chora - Mylopotamos, 9.00 p.m

Festivals & Dances

- Friligianika, 3 August
- Avlemonas, 6 August
- Mitata, Wine Festival, 10 August
- Potamos, 15 August
- Pitsinianika, 16 August
- Fratsia, 17 August
- Karavas, Portokalia, 23-24-25 August
- Kalamos, 7 September
- Agia Pelagia, 23 September

Useful numbers

Hospital, 27360 33203
Fire Dpt., 27360 33199 / 199
Police, 27360 33222 / 31206
Port Authority Diakofti, 27360 33280
Kythera Municipality, 27360 31213